

INTERVJU MED ROLF ELVING — Martinus sista personliga elev

Nedskrivnen intervju med Rolf Elving som spelades in söndagen 28 juni vid middagstid 2020, samt måndagen 29 juni på eftermiddagen 2020, i Martinus Center, "Kosmosgården", i Varnhem, Skara

I samband med att intervjun ställdes samman och transkriberades till text, har den genomgått en varsam bearbetning, fast med ambitionen att behålla ursprungets karaktär av talspråk. Ordningsföljden på utsagorna har också strukturerats och förts samman ämnesvis. Ett oredigerat manuskript där texten skrivits ner helt ordagrant enligt den inspelade versionen, finns också bevarad digitalt hos undertecknad. Den bearbetade sammanställning som här följer har lästs och godkänts av Rolf Elving.

I denna text betyder *I* = Ingemar Fridell och *R* = Rolf Elving.

Det finns inte så många sanningsvittnen som har varit nära Martinus, och därför upplever jag denna dokumentation som viktig både för nutiden och för framtida forskning. Martinus är inte vilken person som helst, och Rolf har för övrigt varit min mentor då jag började studera Martinus verk: "Tredje Testamentet".

Ingemar Fridell

Rolfs bakgrund

I: När blev du intresserad av andliga ting?

R: Den som först berättade om Martinus var Karl-Erik Rundberg. Han sålde hårvårdsprodukter till mina föräldrar som båda var frisörer. Men han pratade mera om Martinus än om hårvårdsprodukterna. Jag kan ha varit tolv år gammal. Min mor var nog den som var mest lyhörd.

Karl-Erik var en härlig person. Han var väldigt glad och lite av en kvinnotjusare också får man nog säga. Han berättade om Martinus. Jag lyssnade även om det inte var adresserat till mig just då. Det gjorde väldigt starkt intryck på mig, och jag gick och tänkte på det han hade sagt. Det var på den vägen som Martinus kom in i min familj. Vid den tidpunkten hade min mor träffat sin andre make.

Min andre far Lars Elving och min mor hade alltså en hårsalong tillsammans, och de var väldigt lyckliga och framgångsrika. Karl-Erik kom alltså som försäljare av hårvårdsprodukter till mina föräldrar, men han pratade minst lika mycket, om inte *mer* om Martinus. De satt uppe till sent på natten. Jag blev fascinerad. Men det var "off the record" som man säger. De kunde inte veta att små "grytor" också har öron.

Min andre far dog 1965, då var jag sjutton år. Då skickade Karl-Erik ett väldigt vänligt och uppmuntrande brev till min mor, där han berättade om döden och att man inte är så långt borta som det verkar, och att man kan träffas när man sover. Ja, det var ju sorg i familjen naturligtvis.

Karl-Erik lämnade spår efter sig på det viset att det fanns Martinus-böcker där han for fram. Och när min far hade gått bort, hittade jag första delen av Livets Bog. Då började jag läsa. Men jag kände ju inga andra människor som hade detta intresse överhuvudtaget.

I: Hade din mor läst?

R: Nej. Hon hade för mycket omkring sig. Hon var nyfiken och lyhörd, men hon hade alldeles för mycket bestyr för att liksom orka den biten. Jag började läsa och jag kände med en gång att det här är äkta vara!

Rolfs första möte med Martinus

Det bodde en dam på Eklandagatan precis mitt emot oss: Alfrida Klingstrand. Hon var teosof och arrangerade föredrag om Martinus i Göteborg med bland annat Mogens Møller. Redan år 1965, i samma veva som min far Lars hade omkommit, skulle det vara ett föredrag med Martinus själv på Vasaplatsen i Universitetets lokaler. Så jag "knallade" dit. Först tänkte jag att det var väldigt mycket *gamla* människor där. Är det för att de tror att de snart skall dö?

Men så höll Martinus sitt föredrag. Som person gjorde han ett väldigt starkt intryck, men jag vet inte om jag begrep själva föredraget. Men det var inte så svårt att förstå danskan på något underligt vis. Han pratade om Adam och Eva, och om polförvandlingen. Som vanligt efter föredraget samlades folk ute och "tjötade" i foajén. Då kom Alfrida och frågade om jag hade lust att följa med hem på en kopp te. Hon bodde som sagt mitt emot mig. I lägenheten fanns ett långt bord och Martinus satt i ena ändan. Det var väl tio till tolv personer och Bert "Yoga" Jonsson var också där. Jag sade inte ett ord. Jag bara lyssnade. Jag kommer särskilt ihåg en sån där hjärtesuck från Martinus sida, sånt som bara sipprar ut. Så sa han: "Hvis menneskene bare vidste hvor dejligt det er med kosmisk bevidsthed, så skulle de gøre alt hvad de kan for at opnå det"! Hans person gjorde ett starkt intryck på mig, och jag vågar påstå att om han hade sagt "följ mig", så hade jag banne mig gjort det!

Senare var det meningen att jag skulle in i "lumpen" och göra militärtjänst, men det *ville* jag inte. Jag förstod ju att allt det där med döden inte var som man trodde. Jag ville banne mig inte utbilda mig i den "konstarten". Så jag vägrade. Då slutade det med att man skulle i fängelse. Men jag tänkte att jag behövde lite inspiration innan, så jag tog en tur ner till Köpenhamn för att höra Martinus hålla föredrag.

Martinus höll sitt föredrag och kom ut och hälsade efteråt, men jag hade ju väldigt bråttom. Jag skulle med flygbåten till Malmö och sedan ta tåget hem. Så jag hade tider att passa och fick skynda mig. Jag skulle ju i fängelse då. I efterhand har Martinus berättat för mig att han hade tänkt bjuda in mig på en kopp te. Men det blev inget. Så jag åkte hem utan att ha en aning om att han hade tänkt det.

I: Men han hade lagt märke till dig?

R: Uppenbarligen! Det fick jag reda på i efterhand. Redan efter det första föredraget i Göteborg 1965 när vi var hemma hos Alfrida Klingstrand, hade han tänkt att "Jeg ville gerne gå en tur og snakke med den unge mand". Det fick jag veta i efterhand.

1967 höll Per Bruus-Jensen en kurs i Varnhem som byggde på hans "korrespondenskurs". Då åkte jag dit och lyssnade. Den började i den svåra sjätte delen. Han körde på i väldigt högt tempo och på briljant vis. Det låg väldigt högt och jag vet inte hur många som förstod det.

Men det imponerade väldigt på församlingen, och det blev sagt här i Varnhem att Per skulle tala med *vetenskapen*! Han hade inte studentexamen, men nu skulle han ta studenten för att känna sig på nivå, så då samlades det in pengar till stöd för honom.

Faktum är att jag läste Per Bruus-Jensens korrespondenskurs när jag satt i fängelset. Efter en månad när jag hade släppts, sa jag till min mor att jag ville studera. Hon var inte styrande utan gav mig väldigt mycket frihet. Jag bodde hemma då och jobbade tre dagar i veckan på frisörsalongen. En morgon när jag satt vid köksbordet och läste, sa hon: "Sitter du där och läser"? Hon var väldigt arbetsam. Att läsa var ungefär som att man inte gör någonting. Så jag var tvungen att säga upp mig i laga ordning hos min mamma.

Jag packade helt enkelt min väska, lade i alla mina Martinus-böcker, tandborste och så vidare, och sen ställde jag mig vid Korsvägen, för det var E6 då. Det var innan den nya vägen hade kommit dit. Så fick jag lift till Danmark och kom fram till Köpenhamn sent om natten. Men jag visste ju inte vart jag skulle ta vägen. Det fanns ett ställe i Frederiksbergs-området som hade öppet fram till klockan fyra på morgonen. Jag hade ingen annanstans att ta vägen. Nästa dag ringde jag till Institutet och ville åka upp till Ferie-kolonin, alltså till centret i Klint. Men då sa de att det inte öppnar förrän om fjorton dar. De tipsade mig om Sorø (Søtoftegaard, *min kommentar*), alltså hos Johannes Dragsdahl. "Du skulle nog kunna åka dit", sa de då. Så det gjorde jag.

Johannes Dragsdahl, var prästutbildad, och han läste Steiner, Jung, Freud och även Martinus naturligtvis. Där jobbade man och diskuterade i grupper. Det fanns en dam där som hette Inge Sørensen men som jag inte kände då. Hon berättade att hon hade ansvaret för tidskriften "Kosmos". I efterhand förstod jag att Inge Sørensen hade berättat för Martinus om mig. För hon märkte på mitt sätt att prata att jag hade läst Martinus och var påverkad av honom.

Sen kom jag till "Feriebyn" i Klint år 1970. Då levde Erik Gerner Larsson fortfarande. Jag hörde honom tala om sina resor till Indien. Han kom fram till mig när vi stod utanför föredragssalen. Han kunde se att jag var ung då: "Har du nogle spørgsmål, så skal du bare komme till farbror Gerner"! Det var väldigt vänligt av honom och jag uppfattade det som positivt menat.

I Klint mötte jag en väldigt aktiv "tjej": Birthe Bindslev som var gift med Karl-Otto Bindslev. De hade sommarhus där. Då frågade hon mig: "Har du lust att komma hem till oss och träffa Martinus och några vänner"? — "Ja, det gör jag gärna", svarade jag. Så kom jag dit, och förutom Martinus satt där lite olika människor, bland annat Mogens Møller och Sigge Westerlund. Jag sa inte många ord. Första gången jag hade upplevt Martinus var som sagt hemma hos Alfrida Klingstrand år 1965. Den gången sa jag heller ingenting. Då reste sig Martinus upp och skulle gå. Så sa han till Birthe Bindslev: "Kan du fråga den där unge mannen om han vill komma över till mig i Villa Rosenberg"? Det var på söndag morgon vid tio-tiden.

Det finns ett foto som Martinus hade hemma hos sig som han tog den gången. När man kommer ut från dörren (i Villa Rosenberg, *min kommentar*), så är där en liten terrass en trappa ner. Så jag stod där. Martinus var ju glad för att fotografera. Vad pratade vi om då? — Jo, jag hade inte så mycket annat att säga än att jag hade bestämt mig för att jag ville studera det här!

När jag kom hem fick jag ett brev från Martinus där han erbjöd sig att hjälpa mig. Då flyttade jag ner till Malmö och hittade ett inhyrningsrum för att kunna åka över till Köpenhamn och gå

på föredrag. Men det kostade ju pengar, och man var en fattig lus. Sen fick jag bo på danska sidan hos Inge Sørensen i Vanløse.

Vi åkte över till Martinus var och varannan dag. Men sen hyrde jag faktiskt ett rum på Duevej som inte ligger långt från Martinus Institut. Jag skulle ju ha tak över huvudet. Det bodde en snäll dam där, och jag var inte besvärlig. Jag satt mest och läste, så jag var en idealisk hyresgäst. Men det fanns ett rum under trappan inne i Martinus Institut, och då sa Martinus: "Jamen du kan ju bo där"! Så jag fick bo i rummet där från årsskiftet till 1971. Nu hade jag fått min dröm uppfylld och kunde sitta och läsa och studera så mycket jag orkade, från morgon till kväll. Det handlade om överlevnad, och där fick jag bo gratis.

Rolf flyttar in på Martinus Institut för att kunna studera på heltid

Martinus var morgonpigga och var uppe med tuppen tidigt på morgonen, redan klockan fyra eller fem. När jag hade vaknat och kom upp dit vid åttatiden, hade han dukat bordet och gjort te och smörgåsar. Det var ett tjockt, tjockt lager med smör på brödet, men det tyckte jag inte om! Martinus var ju gammal mejerist. Sen brukade det gå en timme eller en och en halv timme, och som vanligt var det Martinus som förde ordet och berättade. Sen gick jag ner och läste, och han satte sig vid sin skrivmaskin. Så blev det middagstid. Då kom Else Olsen på kontoret upp och lagade mat. Så då fick jag ju middag också. Det kunde gå en timme till och ibland två timmar, när vi satt och pratade. Sen gick jag ner och läste igen, men klockan tre till halv fyra var det dags igen för eftermiddagste, och då fortsatte Martinus att prata. Det var ju han som pratade hela tiden. Då kom ofta Tage Buch och andra.

När klockan var sju eller halv åtta på kvällen, så besökte vi väldigt ofta Tage Buch och Sysse i Vanløse. De dukade fram ett stort tebord. Martinus kände sig hemma där. Då ville *de* passa på att ställa alla sina frågor. Ibland var där vänner och bekanta också. Så snart de träffade Martinus skulle *alla* utnyttja tillfället och få så mycket av sin nyfikenhet stillad som möjligt. Det är ju inte konstigt. Så där satt man och lyssnade ytterligare tre, fyra timmar när han berättade, för folk ville fråga honom om en massa saker.

Vid halv elva-tiden körde Tage oss hem. När vi kom in hängde Martinus av sig rocken, och jag började gå mot mitt rum där nere vid trappan, för var jag trött. Men då föreslog han: "Skal vi ikke sidde og snakke lidt"? Jag hade inte hjärta att säga att jag var för trött: "Ja, en liten stund då". Så kämpade jag mig igenom kanske en tre kvarts timme till, men sen fick jag säga: "Nej, nu må jeg altså opgive det hele"! Martinus var otroligt social, och han älskade ju människor! Det var då som han levde upp.

Tage Buch och Sysse bodde inte långt från Inge Sørensen som också bodde i Vanløse. Under Tage bodde Henning Laug. De var ju kompisar och hade köpt huset tillsammans.

Jag stannade hos Martinus på Institutet fram till årsskiftet 1973-74, då jag åkte tillbaka hem till Göteborg. Jag hade träffat Eva då. Men jag fortsatte att hålla kontakten med Martinus.

I: Du var en ung människa, och du kände kanske att du inte kunde bo där hur länge som helst? Du behövde kanske uppleva lite kontrast?

R: Min gode vän Thor Gjörvad brukar säga till mig: "Jag orkar inte med dina långa "korvar"; jag orkar inte med dina långa förklaringar". Men då svarar jag skämtsamt: "Du skulle aldrig kunnat vara tillsammans med Martinus", för jag satt ju många gånger i åtta till tio timmar och bara lyssnade! När jag inte lyssnade, *läste* jag, så det var en *enorm* påverkan!

Ibland på eftermiddagarna tog jag helt enkelt bussen, jag tror det var buss nummer 13, in till Rådhusplatsen och promenerade. Vid "Vor Frue Kirke" fanns det ett ställe som hette "Jordbærkælder". Den gillade jag! Man gick ner en trappa. Fast nu är det HM som har övertagit det. Det var så mysigt där inne. Man kunde få en kopp kaffe och en "sandkage". Så jag gick dit och kopplade av lite grann, tittade på folk och "slappade". Där läste jag ofta andra böcker, till exempel om filosofins historia, för att se var Martinus befann sig i det perspektivet. Det var väldigt intressant. Men om jag hade börjat med att läsa filosofins historia och inte varit insatt i Martinus verk, så hade jag inte orkat! För den ene säger si och den andre säger så. Det är en debatt hit och en debatt dit! Samtidigt kan man se att de ändå har fått fatt i många kosmiska sanningar också. Men de har inte fått ordning på världsbilden om man säger så.

Rolfs intryck av Martinus person

I: Vad fick du för intryck av Martinus i början?

R: Jag fick väldigt mycket genom att sitta och läsa i böckerna, i huvudverket och i alla småböckerna. Där fanns mycket att diskutera om. Men annars kunde Martinus berätta om många saker. Han var ju åttio år då 1970, och det hade hänt väldigt mycket i hans liv och i "Sakens" liv. De olika medarbetarna hade sina relationer som också var en del av historien. På somrarna bodde Martinus och jag på Villa Rosenberg. Jag bodde på andra våningen i Annexet och Martinus där nere.

I: Kände du Per Thorell?

R: Per Thorell hade ju varit med tidigare, men under min tid bestod kontakten i att de ringde och inviterade Martinus ut till Bakken, där de hade ett stort hus. Per var gift med Elly tror jag hon hette, som var före detta operasångerska. När man kom dit såg man fotografier på henne i olika operasammanhang. Jag var med många gånger på dessa söndagsträffar. Då passade Per Thorell på att ställa frågor och göra notat.

I: Har du läst Per Thorells och även Alf Lundbäcks dagboksanteckningar? Stämmer det som de har skrivit med dina intryck?

R: Jag har läst lite grann utan att ha gått så djupt in i det, men jag förstår att det är notaten från söndagsträffarna som Per kallade sin dagbok. Det som kunde vara problematiskt för Martinus var att när han blev inviterad, så ställde man frågor till honom. Sen fick han höra på omvägar att någon som ställt en fråga hade gått till en annan person och berättat att *det* har Martinus sagt. Men då är det ju plötsligt i ett helt nytt sammanhang.

I: Var du själv frågvis?

R: Jo, men du får komma ihåg att jag *studerade*. Jag fick väldigt många svar i mina studier. Jag hade studerat mycket innan jag kom till Martinus också. Jag minns en situation som nästan var lite komisk. En dag sa Martinus att han skulle visa mig symbolen om "tankeklimaten", den så kallade "slipssymbolen" (Symbol nr. 33, *min kommentar*). Så kom han till en figur: "Den kommer jag inte ihåg vad den betyder", sa Martinus då. Men det gjorde jag! Liksom pliktskyldigast fick jag hjälpa till lite...

Han gjorde ju inte detta för sig själv. När han hade gjort en analys färdig, så gick han in på andra områden. Som han sa en gång: "Analyserna äger inte mig"! Analyserna är ett pedagogiskt verktyg, men själv hade han *upplevelseförmågan*. De som inte har upplevelseförmågan kan få lite hjälp av analyserna. Men han hade upplevelseförmågan, och det betyder att han var *suverän*!

I: Han behövde kanske inte komma ihåg alla tecken och bokstäver, för det framgår ju av sammanhanget för den som läser.

R: Vi kan ta kapitel fem i Livets Bog I som exempel: *Mottagligheten* ("Jordmenneskehedens modtagelighed for den ny verdensimpuls", *min kommentar*). Martinus mäter ju allt utifrån avståndet till invigningen, alltså så som man blir när man upplevt "den stora födelsen". Så som man *är*, på väg mot målet. Då kan man indela människor i olika kategorier. Men som kapitlets rubrik säger, är syftet att påvisa de organiska förutsättningarna för att kunna förstå det som han förmedlar.

I: Och för att man skall vara tolerant!

R: Ja, precis! Det är så lätt att man säger "Var hör *jag* hemma"? Ungefär som när folk läser astrologi. Det är inte alls så det är avsett, menar jag.

I: När man läser både Alf Lundbäcks och Per Thorells texter kan man få ett intryck av att Martinus var spontan och lite impulsiv. Han verkade kunna ändra sig och vara ombytlig. Har du också upplevt att han var ombytlig?

R: Jag upplever att Martinus var klippfast när det gäller sin *mission*, vad han skulle göra, vad han *inte* skulle göra, och vad han skulle blanda sig i och vad han *inte* skulle blanda sig i. Jag tänker på en episod, jag tror det var vid den sista födelsedagsfesten, och professor Johan Hannemann som byggde broar, skulle hålla tal. Han var väldigt vänlig mot Martinus och inledde med att säga: "Martinus, nu får du säga till och rätta mig om jag säger något fel"! Men det gjorde naturligtvis inte Martinus. Men efteråt kunde han inte låta bli att kommentera för mig att "Jag kunde ju inte resa mig upp där hela tiden! Han *kan* bygga broar, men inte till *himlen*"! Martinus kunde inte *rätta* folk stup i kvarten. Han skulle inte kunnat umgås med folk överhuvudtaget om han hela tiden hade varit tvungen att säga: "Nej där tar du fel, så är det *inte*, så är det, nu skall du *höra* här, sätt dig ner"! Det hade blivit en omöjlig situation.

I: Upplevde du någon gång att Martinus kom ur balans och blev sur?

R: Nej, nej! Men han kunde bli väldigt *bestämd*! Jag såg till exempel vilken enorm fokus han hade när "Tredje Testamentet" skulle ut på Borgens Förlag. Han kunde låta folk "babbla på", men när det sen kom till beslut, då var han orubblig!

I: Var han någonsin ovänlig?

R: Nej, det fanns inget ont i honom, det är jag övertygad om!

I: Ibland kan man få en känsla av att han ändå var lite "barn av sin tid" och kanske tog intryck av vad som stod i tidningarna just då. Han har ju skrivit saker som skulle kunna få dagens människor att rygga till, till exempel om de läser början av boken "Den idealiska födan". Där

skriver han om naturmänniskor som kan äta ur soptunnor, och på andra ställen omnämns naturfolk "som står djurriket nära".

R: Det är klart att man reagerar om man läser detta ur sitt sammanhang. Men det råder ingen som helst tvekan om att han står hundra procent bakom det att hela hans verk är ett universellt "*defensorat*" (= "försvar", *min kommentar*) för allt och alla. Det finns ingen annan som till den grad har rättfärdiggjort mörkret! För att kunna uppleva ljuset måste man uppleva lika mycket av mörkret. I förvandlingen från det ena tillståndet till det andra går man igenom olika stadier. Och då är man i vissa faser närmare djurriket och i andra faser närmare det riktiga människoriket. Det finns olika stadier och steg, och det måste man ju kunna prata om.

I: Men jag tänker ändå att han beskrev saker på ett annat sätt på sin tid än vad man gör idag.

R: Jag menar att läsaren lägger in nutidens värderingar i texten utan att se det utifrån en kosmisk utblick. Då blir det provocerande. Man glömmer lätt att han *levde* i det perspektivet och att han, för att överhuvudtaget kunna umgås med folk, var tvungen att "tala med bönder på bönders vis". För annars hade han inte kunnat ha något umgänge. Då skulle han ha fått sitta i ett tempel, och så fick folk träffa honom någon gång under högtidliga former. Men han var ju ute bland människorna på det vanliga viset och lärde sig då att tala med "bönder på bönders vis". Det är klart att läraren lyssnar på eleven. Men när det verkligen gällde var han "kosmisk" uti fingerspetsarna!

I: På hans tid talades det om raser och allt möjligt sånt. Men om Martinus hade levat idag hade han kanske uttryckt sig lite annorlunda?

R: Men herregud, han var ju "hævet" över sådana fördomar. Det var någon som sa att den värsta form för bildning är "halvbildning". *Det* är en fara om man bara har läst lite grann och börjar brodera ut själv, innan man har läst och förstått alltsammans. Den faran menar jag att Martinus såg, vilket bland annat visade sig i beslutet då han "rensade bordet" och bestämde att det *bara* skulle vara hans egen litteratur på Martinus Center. Man skulle bli expert i *det*. Men en allmän tanke i tidsandan då var att allt skulle vara *tvärvetenskapligt*! Man trodde att det skulle bli mer vetenskapligt på detta sätt. Men Martinus menade att allt de andra, psykologi och allt vad det kan vara, har sina egna institutioner. På detta ställe skulle man kunna garanteras möjlighet att sätta sig väl in i det han skriver och bli expert. Inte i vad *andra* skriver.

I: Men folk hänger upp sig på vissa saker i texten. Det står till exempel på ett ställe att lejon kan vara *monogama*. Valde han inte lite fel exempel ibland?

R: Det är kanske inte är det mest lyckade exemplet. Men om man läser allt ordentligt, bör man kunna skilja det väsentliga från det oväsentliga. Det har jag aldrig tvivlat på!

I: Vad tänker du när du hör "myten" om skillnaden mellan herr Thomsen och Martinus (den "jordiska" vanliga människan kontra den "kosmiskt medvetne" människan, *min kommentar*)?

R: När man upptäckte att Martinus hade en annan mening än den man själv hade, är det ju väldigt lägligt att säga: "Nu är det herr Thomsen som talar"! Därför att det är *jag* som har rätt. Men när man umgås med en sån människa, får man inte alltid medhåll! Han ändrar inte sina kosmiska analyser för att det skall passa *mig*, utan verkligheten!

I: Har du aldrig upplevt någonting hos honom som förundrat dig?

R: Aldrig något ont! Han sa att han var *kamouflerad*, inte sant. Han sa att han måste pladdra på, för om han blev för högtidlig hade ju folk inte kunnat umgås med honom. Om han skulle vara på sin egen nivå hela tiden, så hade de inte orkat. Du vet ju själv när du satt och pratade med honom till långt fram på natten, innan du höll på att falla i sömn! Så Martinus kunde hålla på hur länge som helst. Det var också så som jag hade det alla de gånger som vi åkte över till Tage Buch och Sysse.

I: Mitt intryck var att han verkade blanda privata anekdoter och berättelser om sitt liv med kosmiska analyser.

R: Ja, det gjorde han absolut. Men vi pratade också om de stora frågorna och om illusion och verklighet.

Martinus och kretsen av människor omkring honom

I: Det har funnits en krets av människor runt Martinus innan du kom till Institutet. Hur "funkade" ditt förhållande till denna grupp?

R: Jag var egentligen bara intresserad av att *studera*. Min kontakt var uteslutande baserad på relationen till Martinus. Jag har inte varit involverad i grupparbete eller någonting sånt där.

I: "Funkade" det bra med Per Bruus-Jensen?

R: Han bodde där precis när jag kom, men sen flyttade han. Mischa Lim och jag har alltid haft det bra tillsammans. Han var ju en person som kom nära Martinus, och vi har aldrig haft några problem.

I: Var det Bertil Ekström som tog över lägenheten där uppe när Per hade flyttat?

R: Nej, Bertil tog över tryckerijobbet som Per hade haft. Han bodde i källaren och tog över där. Det var Mogens Møller som bodde på andra våningen mittemot Martinus, och Per Bruus-Jensen bodde på första våningen. Men den lägenheten har man nu gjort om till möteslokal. Det finns två avdelningar i huset. Martinus hade balkongen på sin sida, för den hörde till hans lägenhet. Mogens bodde så att säga granne på andra sidan. Per bodde *under* Mogens lägenhet. Bertil flyttade upp från källaren och in i Mogens lägenhet först efter det att han hade dött.

I: Jag är intresserad av Martinus sätt att interagera med andra och hans sätt att förklara kosmiska analyser. Hur var han mot folk?

R: Jag räknar Martinus för ett pedagogiskt geni! Alltså, han skar ju igenom, det blev så enkelt. Så det var en fröjd. Det komplicerade stod de *andra* för. Det blir så när man inte förstår det enkla! Då blir det komplicerat.

I: De få gånger som jag träffade Martinus berättade han gärna historier ur sitt liv. Tror du att han berättade mer om kosmiska analyser när han var yngre än när du hade kontakt med honom? Hur var han i sällskap och när han träffade andra?

R: Han träffade mest Tage Buch och Sysse, och så var det Inge Sörensen i Vanløse lite längre upp på gatan, dit han också kom ibland. Då och då ringde Per Thorell och inviterade honom ut

en söndag eftermiddag. Han hämtade Martinus och efteråt körde han honom tillbaka. Med Sam Zinglersen fanns det en gammal tradition av så kallade torsdagsmöten, men det har jag inte så mycket erfarenhet av. Det var nog Sam som startade detta, och Martinus gjorde det till en tradition. Jag har hört att det ofta handlade om att gå på bio och se cowboy-filmer och allt möjligt. Det var ju inte precis Martinus favoritämnen, men då kunde han vila sig lite grann. Efteråt kunde de åka ut till ett ställe på Strandvägen och ta en kopp te med Peter Zacho och det gamla gänget där. För mig var dessa personer nya människor.

I: Vad pratade han om när han träffade de människorna? Var det episoder ur hans eget liv, roliga historier eller någonting annat?

R: Sam Zinglersen hade ju till exempel känt Martinus i långa tider, så om jag nu skulle spekulera lite, tror jag att de var lite *mättade*! Alltså, det "friska" blodet stod ju jag för och andra som var i "upptäckarfasen". Jag ville gärna att mina vänner också skulle få träffa Martinus. Så "göteborgsgänget" kom över och vi träffades vid Villa Rosenberg. Då kommer jag ihåg att han sa efteråt att "Ja, det var moderne bevidstheder"! Det var "liv i luckan" och han tyckte det var trevligt. Och vi var ju sådana som verkligen *studerade*!

Men det är klart att det är skillnad på när jag träffade Martinus som då var åttio år gammal, medan de andra hade känt honom sedan kanske trettiotalet. Då hade de ju haft fyrtio år på sig att höra på honom. Men jag var väldigt nyfiken. Sam var däremot bra på att berätta roliga historier, och det är klart att det också kan vara roligt ibland. Naturligt nog ändrade sig samtalens fokus beroende på var man befinner sig i processen.

Martinus hade alltså ett helt liv bakom sig innan vi träffades, och jag har suttit i timmar och åter timmar och lyssnat på allt det som han berättade, med stort intresse. Jag blev lite överraskad över att han alltid berättade sina historier precis likadant. Många människor känner till dessa historier utan att själva ha pratat med Martinus. Det var fascinerande, för han var så oerhört noga, även hos Tage och Sysse, när han skulle berätta de här ordvitsarna. Han berättade dem steg för steg. Nu hade man hört dem ett antal gånger, så man visste allt i förväg. Det var väldigt bra för inläringen. Men han skulle igenom, och allting skulle sägas. Han berättade det väldigt naturtroget och sant. Erik Gerner Larsson hade också tyckt om att berätta historier, men han "*pyntade*" på dem. Det gjorde inte Martinus. Han hade inga problem med att komma ihåg vad han hade sagt tidigare, för han gjorde ju aldrig om historierna. Han var väldigt trofast.

Martinus bakgrund

I: Upplevde du att Martinus sätt att umgås med sina medmänniskor som privatperson var integrerat med hans medvetande?

R: Det finns så många olika nyanser i de här olika mötena. Jag har hört Martinus berätta om sina möten med olika människor anekdotiskt, till exempel med Lars Nibelvang. Martinus var en ung man då, och jag förmodar att Lars måste ha varit äldre än honom. Och när Martinus kom till professor Bernhardt Løv var *alla* äldre än han själv. Han var en "bonddräng" så att säga och kom ju från ingenting. Det var en väldigt märklig situation när det plötsligt dyker upp en *uppkomling*: "Vad inbillar *han* sig"? En mejerist, en kontorsarbetare: "Nu skall ni höra, så här ligger det till! Jag har hela lösningen"! Det var ju närmast chockartat!

Bernhardt Løv hade en studiegrupp med ett antal adeptor eller disciplar eller vad man vill kalla det, och Martinus blev hänvisad till honom. Jag tror de höll till inne på "Magasin".

Studiegruppen hade inspirerats av ett uttalande från Rudolf Steiner som Bernhardt hade hört. Han hade bott tre år hos honom. Steiner skall ha fått en vision och sa: "Jeg ser en *rift* i skyen over Danmark! Det blev vel godt hvis der var nogen som tog sig af det"! Då förstod han att det var någonting nytt som skulle komma.

Man menade att Bernhardt var den som bäst skulle kunna värdera det som Martinus höll på med. Martinus kom med sex, sju symboler som han hade gjort klart för att kunna visa världsbilden i sin helhet. Om *det* mötet har han berättat många gånger. Martinus kom ju från ingenstans och in i en krets som var bekanta med etablerade "grejer" som antroposofi och teosofi. Han var ett totalt oskrivet blad, ja ett oskrivet kort, när han presenterade sin världsbild med grundenergierna och spiralkretslopp och allt det där. Då var där en adept som blev lite aggressiv och sa: "Jamen det er jo *oss* der skal gøre det"! Bernhardt svarade honom: "Kan *De* gøre det"? Nej, det kunde han förstås inte. — "Det kan heller ikke jeg. Men *han* kan jo det! Så må det så være ham, der skal gøre det"! Efter detta sa Martinus att han gärna ville prata med Bernhardt men inte vara med i ett sånt här fientligt samtal.

Det var Bernhardt som möjliggjorde att första bandet av Livets Bog kom ut år 1932. Han var ju "velhavande" och inte fattig! Martinus blev inbjuden till hans jättestora umgängeskrets. Där fanns också Lars Nibelvang med. Men de blev trötta på honom, för han var ju kritisk och en "viktigpetter". Han hade inte Martinus diplomati. Så till sist fick de säga till Lasse: "Nu vil vi høre hvad *Martinus* siger"! Lasse kunde inte riktigt föra sig i det sällskapet.

De fortsatte att invitera Martinus, men så en dag undrade de varför han inte kom. Då var det någon som sa: "Nej men Martinus har inte pengar till spårvagnen". Det tänkte de inte på. Det kostade kanske tio öre. Men de var ju fattiga "som löss". Då sa Bernhardt: "I denne sag spiller penge ikke nogen rolle"! Sen blev det bättre. Martinus berättade att han "snackade och snackade", och det kunde hålla på till fyra, halv fem på morgonen. Då sa Bernhardt Løv till honom: "Det her, Martinus, det kan de ikke holde til. Nu lejer vi en sal"!

Det kom flera hundra människor till de första stora föredragen. Martinus berättade att han "snackade" i flera timmar. Men så småningom lärde han sig att det var mer än vad folk orkade med. Allting var nytt då. Bara det att han fick köpt en projektor så att han kunde visa symbolerna med en stor bild på skärmen. Tänk hur han hade suttit och handmålat symbolerna! Han satt med en pensel med bara ett litet strå. Men han var duktig på att teckna.

I: Vem berättade om Steiners uttalande om att han skulle ha sett en "*rift* i skyen over Danmark"?

R: Jag har det från Martinus, och han måste i sin tur ha hört det från Bernhardt Løv.

När Martinus fick sin kosmiska invigning var det tuffa tider. Det var det ju i Sverige också. Jag har pratat med människor som har svultit! Det fanns svält. Martinus stod inför en fullständigt överväldigande uppgift, när allt det här hade öppnat sig i hans medvetande. Som han sa: "Det spelade ingen roll vad jag ställde för fråga, så fick jag svaret"! Det var en sån märklig situation som nästan inte går att begripa för vanliga människor som inte har varit i närheten av detta. Allt detta skulle Martinus sedan koncentrera och skriva ned.

I början frågade han sig hur han skulle använda allt detta och vad han skulle göra. Han hade ju bara skrivit brev hem till sin "plejemor". Jag tycker det är intressant att han till att börja med trodde att det var Lasse Nibelvang som skulle skriva åt honom, den bildade och boklige

mannen, som var en väldigt god skribent och som hade så många böcker och som också hade lånat honom den bok som han läste i precis när han fick sin stora upplevelse. Jag kan ju berätta för honom tänkte han, så kan *han* skriva. För Martinus hade inte så höga tankar om sig själv.

Det första Martinus skrev var "Efterskriften" (sist i Livets Bog VII, *min kommentar*), och den tycker jag egentligen är väl värd att läsa innan man börjar läsa Livets Bog från början. Därför att i den tackar han Gud! Han tackar för invigningen och den kolossala genomströmningen av gudomlig kärlek som han hade fått uppleva. Han sa att "kärlekens låga blev mångdubbelt förstärkt i mig"! Man får anstränga sig lite för att försöka leva sig in i hur det är att känna att kärleken genomströmmar hela världssalltet! Det måste vara en enormt stark upplevelse!

Martinus optimism

I: Martinus tycks ha tänkt gott om alla och sett positivt på alla människor. Men ibland verkar det som att han överskattade vissa situationer. Han trodde till exempel att det skulle bli "fart" på intresset i Indien.

R: Jag vet inte om *han* trodde det eller om det var Erik Gerner Larsson. Martinus sa bland annat om Gerner att han hade ett problem, och det var att han var nästan sjukligt optimistisk! Han var *overoptimistisk*! Han var ju trädgårdsmästare, "gartner", och så kunde han se: "Nu kommer det nog lite regn där". Lite som bonden som är beroende av naturen. Men Martinus ville ju inspirera människor, och som jag förstått det räddade han livet på Gerner. I varje fall den mentala hälsan, för efter vad jag har hört vandrade Gerner runt en sjö och var så sjuk att han trodde att han skulle dö. Men så kom han i kontakt med Martinus, och deras relation utvecklades. Då blev han optimistisk, glad och handlingskraftig som han var.

En relevant jämförelse är när Kristus vännar frågade honom om "när allt skulle ske", när "Himmelriket" skulle komma. — "När skall det fullbordas"? Om Kristus då hade svarat: "Ja, kära vänner, det tar kanske 5000 år, men det kommer en ny impuls om ett par tusen år"! Alltså, hur skulle de ha kunnat hantera ett sådant perspektiv? Men det kan man när man är kosmiskt medveten. Då har man det stora evighetsperspektivet! Men det hade ju inte lärjungarna. Om de inte hade fått en känsla av att vara på väg mot något, så hade de inte känt sig motiverade!

På samma sätt motiverade Martinus sina medarbetare. Gerner fick ju fullt utlopp för sin energi, och han var som Martinus sa, en speciell person på det sättet att han både kunde prata och hade fått undervisning genom samtal med Martinus. När man läser hans kurser ser man vem han har pratat med, och det är bra! Där lärde han sig, och han var en bra talare som kunde entusiasmera människor.

Det var egentligen idealiskt med tanke på Klint-projektet, där Gerners kunskap som trädgårdsmästare kom till nytta. Marken kostade inte många ören per kvadratmeter, men de hade aldrig kunnat köpa den idag. Då kostade den nästan ingenting, och så fick de den stora dyrbara byggnaden på köpet, "Klintsögård", som de sedan gjorde sig av med och behöll marken. Där fick Gerner utlopp för sitt kunnande, för från början var det sand, och där planterade och byggde man, och man snickrade ihop de enkla byggnaderna. Det var ju nästan som ett campingställe. De snickrade också ihop en föredragssal. På detta ställe kunde Martinus gå omkring och prata med alla. Så det var väldigt familjärt på det sättet.

I: Ett annat exempel på Martinus optimism är hans kommunikation med Krishnamurti. Hur kommer det sig att han trodde att Krishnamurti skulle förstå den symbol som han skickade till honom och där hans text bara var på danska? Överskattade han inte denna man?

R: Han har bara sagt så mycket som att han visste att Krishnamurti skulle förstå. Han berömde ju Krishnamurti för att han hade modet att säga ifrån att han *inte* var någon världslärare!

I: Men Krishnamurti verkade ju inte speciellt vänlig när de möttes helt kort i Indien.

R: Som jag har fått det berättat arbetade Anna Ørnsholt i Indien. Hon var barnflicka eller någonting liknande hos Nehru (Indiens dåvarande president, *min kommentar*)! Så det var fint värre. Därför hade hon kontakter, bland annat med teosoferna. Hon kunde guida Martinus, så att han fick vara med under en frågestund med Krishnamurti. Jag har faktiskt själv lyssnat på en frågestund på Youtube. Han verkade ju annorlunda. Han var indier och verkade väldigt meditativ. Men Martinus kunde ju inte engelska och var helt i händerna på Anna Ørnsholt.

Det lilla han berättade för mig var bland annat att Krishnamurti vid frågestunden skulle ha sagt så här: "Nu har jeg forklaret jer dette i tyve år"! Martinus trodde att han hade blivit lite irriterad och kommenterade denna episod: "Det kanske inte var så bra förklarar om de inte hade förstått det på tjugo år"!

Efter frågestunden fick Martinus hälsa på Krishnamurti, och då menar jag att Martinus hade sagt med beundran att det var väldigt stort av honom att avsäga sig det som andra hade förutsagt, att *han* skulle stå för det andliga och hans bror för det politiska. Det var Annie Besant som hade fått fatt i honom som pojke i unga år. Om jag har förstått saken rätt fanns då den så kallade "Stjärnan i östern", en organisation i fyrtio länder med säte i Holland.

Att Martinus skickade sin symbol till Krishnamurti tolkar jag som att Martinus visste att när han fick se den, så skulle han förstå budskapet. Det tror jag han gjorde också.

Martinus matvanor

I: Kan vi prata lite om Martinus matvanor? Det finns människor som undrar över varför Martinus inte direkt var någon hälsokostare, även om han var vegetarian.

R: Nej, jämfört med dagens veganer var han det definitivt inte. Man får väl definiera honom som lakto-vegetarian. Ägg tror jag slank ner och grädde och sånt. Sen var han ju inte vegetarian när han fick kosmiskt medvetande, vilket är lite lustigt med honom. Men detta var något av det första han tog itu med efter att han hade upplevt "den stora födelsen" och blivit invigd. Han berättade hur han trappade ner sin gamla diet under en sexmånadersperiod. Han ändrade den alltså inte från en dag till en annan. Det sista direkt animaliska som han åt var "klippefisk"!

Det är ju så märkligt med honom. Som han själv sa: "Jeg vidste jo ikke noget som helst før jeg var tredive år". Men det får väl tas med en nypa salt, för jag har hört honom berätta att han sågs som något av en allvetare bland sina vänner. I sin ungdom när han var i det militära, så gick han på muséer. Det enda som han egentligen hade, och det var ju inte *bara*, det var denna innerliga och intima Kristus-känsla. Han berättade alltid så naivt och oskyldigt: "Ja, så spurgte jeg Kristus, jamen så gjorde jeg det, hvis jeg følte at jeg kunde gøre det. Men hvis jeg følte at det kunde jeg ikke gøre, så gjorde jeg ikke det". Man kan inte kopiera honom. Han hade ju den moraliska utvecklingen färdig. Han hade Kristusmedvetande!

Man kan tolka det på olika sätt, men han fick leva sitt liv under trettio år på samma premisser som alla andra människor. Egentligen var det en förberedelse till den mission han skulle utföra sedan, för han rörde sig bland vanliga människor, och han pratade med vanliga människor. Han berättade att när han skulle hålla föredrag var han väldigt nervös första gången: "Og det skal man jo være". Annars tar man det inte riktigt på allvar. Han var väldigt nervös och hade gjort ett manuskript som han började läsa upp, men så kom inspirationen! Då behövde han inte det längre. Han hade inte stått på talarstolen förut, men så släppte han loss och var sig själv i sitt eget rätta element.

I: Men för att återgå till det här med kött och animalisk föda: Han berättade ju att han tyckte det var obehagligt att gå in hos slaktaren som barn.

R: Javisst, och han tyckte det var en plåga under sin uppväxt på landet, när de skulle slakta och slå ihjäl djur som de hade. Sen fanns mycket annat på landet, till exempel möss och sånt, och han räddade flugor! Han fick leva i denna miljö.

I: Men han tycks inte ha lagt så stor vikt vid det här med födan, bortsett från att han blev vegetarian. Kan det ha varit så att han tänkte att han bara var *gäst* här på jorden och inte skulle tillbaka hit igen?

R: Det kan man gott säga. När han väl började sitt arbete, om man nu kan kalla det så under den tiden då han jobbade på kontoret, på mejeriet "Enigheden", då hyrde han in sig i ett rum och gick på restaurang. Där fick han lagad mat. Sen fanns det snälla människor som hjälpte honom på olika sätt, bland annat med både bostad och mat.

Martinus och den sexuella polförvandlingen

I: Kan vi prata lite om Martinus syn på den sexuella polförvandlingen? Han har ju skrivit en massa om detta ämne, och folk kanske undrar hur det var med Martinus egen läggning i detta avseende. En del tror att Martinus inte hade några sexuella känslor, för enligt dem kan man ju inte ha det när man är så utvecklad som han. Vad säger du till det?

R: Jamen det är fullständigt missförstått! Han har ju berättat att vi blir *sexualväsen*! Allkärlek är "Den högsta elden" i kulmination: "Der kan man kærtegne alle mennesker. Der elsker man alle mennesker"! Det finns väl få andra områden som har varit så till den grad omgärdade av fördomar, övertro och vidskepelse som just det sexuella!

I: Tog sig Martinus kärlek sexuella uttryck?

R: Ja, han ville väl inget hellre än att "kærtegne mennesker". Men det kunde han ju inte. Han upplevde från barnsben att människor tyckte att han var väldigt "go" och söt och kärleksfull när han var liten, men när han blev större, så tänkte de att det kanske var något fel på honom. Han var *för mycket* kärleksfull! Martinus berättade också att "Mennesker har det jo på den måde at de må prøve på at holde sin lavere natur i ave. Jeg har det omvendt! Jeg må holde min *højere* natur i ave"! Han var alltså *för* kärleksful! Men det var ju inte den "*enpolade*" kärleken! Det var inte förälskelse styrt av hormoner och allt det där.

I: Martinus berättade för mig att när han växte upp tyckte hans kamrater att han kunde vara ett gott "parti" för deras systrar. Men han brydde sig inte om sina kompisars systrar. Han tyckte bäst om sina manliga kamrater!

R: Ja, och det sa han till dig också? — Javisst, man kan lita på Martinus på den punkten.

I: Hur löste han då det sexuella?

R: Han var ju bunden av sin plikt att skriva och hålla föredrag och allt sånt. Så han hade nog att se till. Men man skall inte förarga de små som det heter. Så han var tvungen att dämpa sig och hålla sin "højere natur i ave"! För det kunde folk inte ta. Så han fick docera sin kärlek efter mottagarnas förmåga att ta emot den och för att inte förarga folk. Han kunde inte leva det liv som han var skapad för fullt ut.

I: Men han hade ändå lite sexuella erfarenheter?

R: Jo, det hade han! Men han upplevde det som att leva i en "kærlighedsørken"! Han var ju färdig med kvinnor! Det var ingenting för honom. Men om det skulle vara någonting, så skulle det ju vara någon *man* då som var tillräckligt "polförvandlad". Det skulle vara den äkta varan! När det är *organiskt*, så är det ju organiskt. I normala fall behöver man inte lära män och kvinnor att bli förälskade. Det sker bara. Det går per automatik ända till dess att förälskelsen börjar bli försvagad, och den personliga mognaden börjar spela in. Det är "den olyckliga äktenskapets zon"!

I: Vad svarar man en människa som frågar sig hur man som kosmiskt medveten människa kan inlåta sig med någon som inte alls är på samma nivå?

R: Jamen, om de nu har haft en fysisk relation, så har de ju varit på samma nivå! Annars hade han inte inlåtit sig på det!

I: Men vi är ju alla barn i förhållande till honom!

R: Jo, men även om vi *andligt* sett fortfarande är ofödda foster som Martinus uttryckte det, så är det ju ändå så att man kan ha vissa delar som är mindre utvecklade och andra som är mer utvecklade. Det finns män för vilka detta att smeka och kyssa en annan man är det mest naturliga i världen. Så finns det andra som tycker att det är det mest förfärliga i hela världen! Martinus vände sig inte till den sistnämnda kategorin och till dem som avskyr det. Han vände sig till den förstnämnda kategorin.

Han hade själv upplevt det som han skrev om. Han hade upplevt hur man kan bli utsatt för sladder och baktaleri och sånt där. Det blev han faktiskt utsatt för även av sina närmaste! Men jag kan inte låta bli att tänka på det som Evert Taube sjöng: "I löndom mördar de mig med sin tunga, men med *poesi* besvarar jag ert sladder"! Så var det med Martinus också.

Men han gick alltså sina långa turer vid järnvägsstationen och i "luderkvarteren". Han var nyfiken på människor! Om man försöker se det med hans ögon var det fantastiskt. Tänk att kunna gå anonymt med den röntgenstråle till medvetande han hade! Så han kunde suga till sig allt.

I: Till mig berättade han att det kom kvinnor på gatan som sa till varandra att "Där kommer han som inte *vill* någonting"!

R: Han berättade också om när han var i Japan. Där fanns många prostituerade, och de "smilade" så vänligt. Martinus "smilade" ju alltid vänligt, men han visste att det bara handlade om pengar! Det var naturligtvis ingenting för honom. Men han har skrivit några otroliga analyser om "Den högsta elden".

I: När han var själv, hur löste han det då?

R: Han har ju sagt att man får ordna det själv då. Jag gick inte och frågade om han hade onanerat idag. Men jag kommer ihåg när vi var vid Villa Rosenberg, jag tror det var 1973 och det finns foton därifrån (Det så kallade "Garden party", *min kommentar!*). Då pratade han väldigt mycket om det sexuella och om det nya, och han förfärad sig över alla avigsidor.

Han hade förstått att jag inte tillhörde "den gamla generationen". De gamla gubbarna gifte sig och förlorade allt förstånd och glömde allt det andra. Men så var det inte med mig.

I: Du var en ung kille när du träffade Martinus och du har alltid sett bra ut. Han måste ha tyckt att du var attraktiv?

R: Jag tänkte inte alls i de banorna, för jag visste med mig själv att den enda anledningen till att jag var där för mitt personliga vidkommande var att jag ville komma underfund med hur livet hänger samman! Det var det enda som intresserade mig. Men Martinus märkte att jag var andligt intresserad och en riktig sökare.

I: Men han måste också ha märkt att du fungerade som de flesta människor brukar göra på det här området?

R: Jo delvis. Men jag drömde ju inte om att gifta mig och få barn. Så det var väl lite si och så med den saken. Sen har jag fått höra på omvägar att han upplevde mig lite som om jag befann mig på "stenåldersnivå" sexuellt sett. Jag brukar skämta om detta. I stort sett var jag alltid överens med Martinus, men på en punkt bromsade jag. Det var att jag tyckte att han faktiskt försökte göra mig mer utvecklad än jag egentligen var! Men då protesterade jag. Det blev inga problem med det.

Senare förstod jag att han hade blivit lite orolig när jag kom samman med Eva. Men hon valde sin egen väg och ville bilda familj. Då Martinus och jag satt och pratade på var sin stol sa han: "Det var jo egentlig meget godt"! Han kunde alltså se att jag inte hade blivit förvirrad och ändrat mig i förhållande till mitt intresse och inte till honom heller! Jag tyckte lika mycket om honom som jag alltid hade gjort. När jag hade träffat Eva fortsatte jag ändå att åka till Martinus. Jag kunde ju inte välja bort honom! Det var en omöjlig tanke för mig. Men då kände Eva att jag valde bort *henne!*

I: Du har en gång sagt något som jag tycker är storslaget och som jag faktiskt beundrar dig mycket för: "Jag kan inte säga ett ont ord om den mannen"!

R: Nej det kan jag inte! Det fanns inget som helst ont i Martinus!

I: Jag tänker på att andra människor skulle kunna ha mist lite av sin respekt med tanke på att han hade en sexualitet som inte stämde med deras fördomar. Men det tycks inte ha rubbat ditt förtroende för honom?

R: Nej, nej! Jag känner mig hundraprocentigt trygg, för jag *vet* att det inte fanns något ont i den mannen! Det gjorde det inte!

I: En sista fråga om polförvandlingen: Det är mitt intryck att när Martinus upplevde att någon verkligen var mottaglig och intresserad och verkade ta analyserna på allvar, och kanske också hade lite intuition som gjorde att man kunde förstå dem, då borde man normalt sett också vara *dubbelpolad* i sexuellt avseende, eller hur? Men nu har det ju visat sig att många av oss som är intresserade inte riktigt har ändrat "läggning" och kommit över på den sidan om man säger så!

R: Det har Martinus en bra förklaring till: "Vi vet bara inte *om* det"! Om vi nu tänker på hur samkönad sexualitet har varit omgärdad av mycket skam, förföljelse, nedvärderande och hat, så är det nästan som med "keruberna" i Gamla Testamentet som Martinus också har nämnt ("Tröskelns väktare", *min kommentar*). Det har varit så tabubelagt, så man kan föreställa sig att människor egentligen är mycket mera dubbelpoliga än vad vi faktiskt kan se i det verkliga livet! Det har inarbetats en sådan skräck som liksom har *förlamat* det hela. Om en sådan känsla dyker upp kan man tro att det måste vara något fel på en, och att det inte kan vara riktigt. I stället för att inta en bejakande inställning, som gör att man tycker det är härligt att man kan tycka om den där killen eller den där tjejen också utan att man fördenskull vill gifta sig och allt sånt. Om man nu spekulerar lite går det att se en viss logik i sjuttioalets devis: "Make love, not war"! Jag minns en schlagertext: "Gör dig fri, *polygami*"! Då var det helt andra tongångar.

I: Det var kanske lite för känslomässigt?

R: Ja, men det var en intressant impuls! I Köpenhamn på "Strøget" förekom det alla möjliga former för sexuella skådespel. På den fina paradgatan "Strøget" fanns alla möjliga butiker och automater. Martinus sa att "Vor Herre bremsede jo ikke pornografien". Det måste levas ut, även om det inte ger någon absolut lycka. De olika skyddsvallarna från den gamla världen spricker ju inte, och murarna faller inte över hela linjen, utan det blir ett hål här och där. Men nu har det gått tillbaka. Man har blivit rädd och "murat igen".

I: Nu är allt mer moralistiskt!

R: Ja, det går väl fram och tillbaka. Men vi får komma ihåg att det kommer nya ungdomar och nya generationer.

I: Men det finns väl också en omtanke i att många som lever i den miljön inte mår så bra? Kan det ha varit en självklarhet för Martinus i hans egen värld att om man var mottaglig för de kosmiska analyserna, så var man också dubbelpolig?

R: Nej, det tror jag egentligen inte när jag tänker efter. Han visste ju till exempel att Erik Gerner Larsson var en kvinnokarl. Han hade redan börjat med "polygami" och var gift ett antal gånger och hade flera barnkullar.

I: Bara inte andra gjorde likadant!

R: Nej, "här skall den hänga slapp", hette det. Han var ju lite rolig på det sättet. Men allt det här såg Martinus på med *sina* ögon. Den allmänna opinionen kan förvränga allt så att det blir till vad som helst.

I: Kan Martinus ha missbedömt saken lite och trott att de som var mottagliga också var homosexuella?

R: Det vet jag inte, men han hade inte den minsta önskan om att *tvinga* fram någonting hos någon. Det fanns inte i hans huvud att vilja förföra någon! Det var otänkbart för honom. Men när folk blev sura på honom spreds rykten. Men dessa omdömen får stå för deras egen räkning.

I: Det verkar som att flera medarbetare har haft svårt för att ta till sig Martinus sexuella polanalyser.

R: Ja, det är absolut ingen tvekan om det.

I: Det är därför som jag beundrar dig för det som du sa att du inte kan säga något ont om denne man! För många andra hade det nog varit lätt att förlora *respekten*!

R: Ja. Man tror kanske att man kan tränga in i Martinus värld och i det som han upplevde, men ingen har ju *själv* upplevt allt det som han har upplevt. Det vore konstigt. Vi är bara elever, och vi upptäcker olika saker, vi lär oss och blir inspirerade. Professor Johan Hannemann höll ett strålande föredrag som Martinus verkligen uppskattade. Där tog han upp det där "snacket" som fanns omkring Martinus: "Han är ju inte som vi *andra*"! Så sa han i föredraget: "Det skall vi nog egentligen vara ganska tacksamma för, för hade han varit som vi andra, så hade vi inte fått allt det vi får"! Det handlar ju om att inte projicera sin egen avsmak för någonting man inte förstår på Martinus!

Martinus som pedagog

I: Hur var Martinus som pedagog? Du har försvarat hans pedagogik kommer jag ihåg!

R: Ja, det har jag. Många människor på min tid menade att det var jobbigt att läsa i Livets Bog och så omständligt: "Man borde skriva om alltihopa"! Det var många som kände sig manade till den uppgiften.

I: Men du tycker inte det?

R. Nej, absolut inte! För det första därför att man ännu inte kunnat leva sig in i uppgiftens *dimensioner*. Martinus skrev ett verk som i princip skall styra in människornas medvetande i en ny kulturepok. Det handlar inte bara om Olsson, Andersson och Petterson och så vidare. Han skriver ju till en hel mänsklighet på ett bestämt utvecklingsstadium! Ja, och i allra högsta grad också för *framtiden*. Det blir en ny *kulturepok* när vi nu går från Moses-epoken till Kristus-epoken. Till Moses-epoken räknas också vår tid. Jag menar upprustning, krig, och allt det där. Vi är fortfarande i Moses-epoken. Vi har inte kommit in i den kristna epoken. Det är det han skall hjälpa oss in i! Han har ju skrivit ett universalverk, ett standardverk för vad som är absolut nödvändigt för att kunna gå från vårt stadium till nästa stadium. Och då måste man vara grundlig. Då måste man upprepa och gå tillbaka. Det är ingen underhållningslitteratur! Det är inte "Se og Hør", utan det är ett studiematerial och ett *forskningsmaterial*!

I: Han går lite i kretslopp.

R: Ja, och det behövs. Därför att kretsloppen innebär också förnyelse.

Martinus introduktionsbok till "Tredje Testamentet"

I: Enligt Per Thorells dagboksanteckningar verkade Martinus hela tiden få nya idéer när han höll på att skriva på sin introduktionsbok till "Tredje Testamentet", och då kunde han till exempel säga att *det* skall också med! Ibland rådde Per honom att "Så kan man inte göra". Men då var Martinus väldigt bestämd och sa det skulle stå precis som han skrivit! Några dar senare kunde han ändra sig och då sa han att "Nej, nu har jag kommit på att det skall vara *så* i stället"!

R: Jag kommer ihåg när han bestämde sig för att skriva sin introduktionsbok. Det var lustigt nog Birthe Bindslev som kom upp till Martinus och berättade om Nils-Olof Jacobssons bok "Livet efter döden" som bland annat omnämner Martinus. Den blev översatt i våldsam fart till en massa olika språk. Då frågade hon: "Skulle inte *han* kunna skriva en introduktion"? Men då svarade Martinus vänligt: "Nej, det skall jag själv göra"! Då var han väldigt fast. Det förstår man i efterhand, för det var ju själva *varudeklarationen* för hela hans mission: "Tredje Testamentet". "Hjälparen" och allt det där. Det kunde ingen annan skriva. Det var omöjligt.

Så började han skriva och skriva. Jag fick läsa sidorna i manuskriptet direkt från skrivmaskinen och tyckte egentligen att han blev färdig på ett sätt. Han skrev om varför kristendomen hade blivit till det den hade blivit och inte kunde annat. Han försvarade sakramenten som nödvändiga "bedövningsmedel", när man inte kunde förstå det riktiga sammanhanget. På samma sätt som man säger till barnen när de gjort sig illa, att om man blåser på fingret, så går det över. Så blir de glada igen. Det handlar om att ge människorna livsmod och livslust. Så Martinus förklarade kristendomens epok fram till nu.

Sedan skulle han komma in på det sista avsnittet i boken. Då verkar det som om det på sätt och vis gick "troll" i det hela. Jag uppfattar det som att han nu ville förklara hela helheten i superkoncentrat från den allra högsta nivån. Det skulle bli mycket koncentrerat, därför att det inte var meningen att den här boken skulle göra samma jobb som det han redan hade gjort, utan den skulle ju öppna en *dörr*! Den skulle legitimera Martinus uttalande om att detta är "Tredje Testamentet"! Det är inga småsaker att påstå att Jesus vision nu har fullbordats så som han hade utlovat! Antingen är man komplett galen eller också *är* det så! Det finns inte mycket mer att välja på. Därför ville han att man skulle se storheten! Men det var liksom att det gick i stå där.

Efter vad jag har hört jobbade han och Mischa med att skriva symbolförklaringar till fram- och baksidorna på böckerna. Det var det allra sista. Men han hade svårt att se, och krafterna blev avtagande. Allt slutade ju med att han ramlade.

I: Då hade han fått en primitiv dator med skärm?

R: Ja, men den var väldigt avancerad för sin tid och himla dyr också. Den kostade hundra tusen kronor eller mer. Det var faktiskt jag som föreslog det. För om man kunde förstora upp bokstäverna blev det lättare att se. Så det försökte han sig på. Men han visste också att hans tid och krafter var begränsade. För honom handlade det om att göra det absolut nödvändiga färdigt som ingen annan vare sig kan eller vill göra.

I: Sen har hans manuskript till introduktionsboken "Tredje Testamentet" bearbetats och ställts samman till en bok som givits ut av Martinus Institut med titeln "Den intellektualiserade kristendomen"!

R: Jag upptäckte för inte så länge sen när jag läste det manuskript till "Tredje Testamentet" som Per Thorell korrigerat, att han nog var något av en snobb och hade ändrat till ord som Martinus inte brukade använda själv. Han kännetecknades ju av att alltid använda ett väldigt jordnära språk, så det blev stilbrott! Det blev jobbigt för Martinus, för tanken var bara att Per skulle läsa *korrektur*. Han skulle inte hjälpa Martinus författarskap. Det var inte hans uppgift. Han skulle bara vara korrekturläsare. Så när Martinus upptäckte att texterna hade ändrats, och han hade så lite krafter kvar, uppgav han den boken.

I: Vet du vart det manuskript som Martinus lämnade över till Per Thorell för översyn har tagit vägen? Alltså *inte* det ostrukturerade maskinskrivna manuskriptet som finns på Institutet utan det som han skickade till Per.

R: Jag tror inte att originalmanuskriptet har försvunnit, men om man har haft bunkar och högar med sidor, så kan allt ha kommit i oordning. När jag tittade på Pers manuskript som har kritiserats väldigt och som Kurt Christiansen valde att publicera, så ser jag att *ordningsföljden* stämmer överens med det jag läste direkt från Martinus. Så *där* har han inte ändrat något! Det vill alltså säga att man genom att titta på ordningsföljden i Pers dokument, så kan man komma sanningen närmare än om man läser den andra redigerade versionen (= "Den intellektualiserade kristendomen", *min kommentar*)!

I: Så Pers dokument stämmer innehållsmässigt men inte stilmässigt?

R: Ja, så upplever jag det. Jag upplevde en sån omedelbar igenkänning att *där* stämmer det med det som jag hade läst förut. Det är logiskt att om kristendomen nu skall upphöjas till *vetenskap*, så är det naturligt att man har tillgång till den här tillbakablicken på förstadiet till detta. Jesus sa ju "Jag har ännu mycket att säga, men ni kan inte *bära* det"! När Martinus nu var färdig med allt vad han hade skrivit och jobbat på i nästan sextio år, skulle verket presenteras och sättas in i sitt rätta sammanhang!

I: Och lite av detta kommer väl fram i din egen bok också?

R: Ja, det är syftet med den. År 2001 öppnade vi en hemsida i Sverige med titeln "Tredje Testamentet – Bibelns fortsättning", men folk rynkade på näsan: "Kom inte med något så inaktuellt som Bibeln! Vad har det med framtiden och modernitet att göra"?

Martinus och religionen

I: Vad säger du till dem som menar att alla inte behöver läsa det här, utan att man kan komma fram i utvecklingen ändå på egen hand?

R: Jag menar att de inte förstår! De tänker jordiskt och förstår inte hur djupt Martinus har skådat in i verkligheten och utvecklingens betingelser. Om Martinus verk skall uppfylla den målsättning som det är avsett för och på det utvecklingssteg som mänskligheten befinner sig, skall det undanröja varje form för tvivel med hänsyn till att vi *är* odödliga, att vi har evigt liv, att vi lever många liv, och att det finns en absolut fullkomlig och gudomlig världsplan! Det skall röja undan allt den gamla "bråte" som finns i de gamla anpassningarna. Han försvarar sakramenten: "Ja, men de *är* heliga"!

På Kristus tid hade judendomen *en* enda Gud, men bland hedningarna hade man många gudar. Kristendomen skulle ut i den stora världen, och det kristna budskapet skulle tränga igenom detta filter, och det lyckades man ju också med! Det var därför att det passade till ett bestämt naturligt steg i utvecklingen. Det paradoxala är att de som nu har problem med Martinus, det är de människor som har kommit fram till stadiet att det inte *finns* någon Gud! Men när kristendomen började fanns det ett *överflöd* av gudar. Därför säger människor nu: "Kom inte och snacka om Gud, det är övertro, det är vidskepelse"! Men nu skall det *sanna* gudsbegreppet etableras! Så det är intressant att försöka leva sig in i den här mognadsprocessen.

I: Så det här är någonting som alla i hela världen kommer att sätta sig in i?

R: Ja, det är det ingen tvekan om, menar jag. Hur skall man kunna introducera en sann allsmäktig, allkärleksfull och rättvis Gud utan *reinkarnation*? Det går inte utan många liv och utan en riktig förståelse av meningen "Som du sår får du skörda"!

I: Skulle man kunna ta bort Gud och allt det religiösa i Martinus verk?

R: Det var faktiskt det som Martinus vännar i Rådet, eller Bestyrelsen som det först kallades, menade: "Kan du inte skriva detta utan att nämna Gud"? Då svarade Martinus: "Gud kommer att bli *populär* igen"! Det visar alltså att eleven inte hade fattat poängen med hela "Tredje Testamentet" som ju är att rättfärdiga Gud och Jesus! Det är det som det hela går ut på. Det hade till och med Lasse Nibelvang hört: "Min mission är att rättfärdiga Gud och Jesus"! Jesus kan inte bli rättfärdiggjord om inte Gud också blir det. För man kan inte koppla bort Gud från Jesus!

I: Men någon har påstått att det religiösa bara är en parentes i verket.

R: Ja, men det beror ju på tidsandan. När Martinus hade beslutat att han skulle skriva en introduktionsbok, så kan man fråga sig varför han inte undervisade sin närmaste umgängeskrets: "Nu skall ni höra! Jag har fattat ett beslut, och nu skall ni få en förklaring så ni förstår"! Detta fanns inte med. Men jag råkade sitta på första parkett som vittne till skådespelet. Jag hade aldrig hamnat där om det var medarbetarna som skulle bestämma, utan jag hamnade där därför att Martinus så att säga plockade in mig.

Då upptäckte jag att det inte var populärt med titeln "Tredje Testamentet". Folk började säga att nu får vi gå och prata med den "gamle". Detta kan kanske förklara varför det har blivit som det har blivit, och det är absolut en förklaring till varför *jag* har gjort det jag har gjort. För jag visste ju vilken enorm betydelse Martinus själv fäste vid detta! Det kan man läsa sig till efteråt. När man har gjort ett konstverk, avtäcker man det och visar upp det när det är färdigt.

I: Jag har hört att Willy Kuijper i Rådet var positiv till titeln i början. Ändrade han sig sen?

R: Han har skrivit om "Den helige ande" i en artikel. Man kan spekulera över motivet. Det kan ju vara att man vill säga: "Nu skall ni se här hur stor och fantastisk Martinus är", och att man själv är med i någonting stort. Man kan slå på en trumma, men man behöver inte stå bakom det. Det har visat sig att nästan ingen där nere på Institutet i Köpenhamn gör det. De står inte bakom verkets titel med sin *själ*, så det har inte riktigt integrerats ännu. Men det finns ingen väg förbi detta med tanke på den enorma betydelse som Martinus lade vid att "avtäcka

mästerverket". Folk kommer att välsigna och förbanna, berömma och kritisera! Men det var den vägen det skulle gå! Men när man inte står bakom detta på Martinus Institut, har effekten av Martinus "sista stora beslut" bromsats! Då har man lagt ett filter över det. Man talar inte klarspråk. Det är rätt länge sen, vi skriver nu år 2020, och verket kom ut på hösten 1981 (på Borgens Förlag, med titeln "Det Tredie Testamente", *min kommentar*). Det är många år. Hade Martinus inte sagt allt detta, så hade inte *jag* gjort något av det jag har gjort!

Rolf åker tillbaka till Göteborg

R: När jag åkte hem till Göteborg vid årsskiftet 1973-74, började jag med "klipperiet" igen. Mamma hade ett litet "hål i väggen" med två stolar. Jag började hjälpa henne, för hon behövde min hjälp också. Hon hade börjat bli lite äldre. Sen hade hon den gamla stora salongen som de hade startat på sextioalet, men nu höll lillbrorsan till i den lokalen med sin business. Jag var alltså tvungen att börja klippa igen. Men det var inte tråkigt! Det är ett jätteroligt jobb och man träffar människor. Så det trivdes jag med.

I: Var inte Martinus lite orolig först när du skulle åka hem?

R: Nej men han var faktiskt *ledsen!*

I: Men blev han inte glad igen när han märkte att du fortsatte hälsa på honom? Han var kanske rädd att du skulle tröttna?

R: Jo, men då kände han ju inte mig om han trodde att mitt intresse skulle avta! Att Eva och jag gick skilda vägar berodde mycket på att jag inte släppte Martinus. Hon ville gå en annan väg. Hon var mer familjär, men det var inte jag! Hon insåg att "inga barn blir gjorda" med honom. Då var man ingen riktig karl. Hon *ville* ju ha familj. När vi pratade om det sa jag: "Men herregud, barn kan man väl alltid skaffa, jag tycker om alla barn! Vi kan väl adoptera i så fall! Jag är ju inte kvinna, och det är inte jag som skall föda barnen"! Men det var naturligtvis inte någon ljuv musik för henne att höra. Det väldigt märkliga med detta var att när hon väl blev lycklig och träffade "den rätte" och både ville ha familj och han hade hus, trädgård och båt och allt sådant där enligt de traditionella ramarna, så visade det sig att han inte kunde *få* barn! Vad märkligt, va! Men vet du vad lösningen blev? — De *adopterade!* Så nu har hon två adoptivbarn!

I: Precis så som *du* hade föreslagit!

R: Ja just det! Jag tänkte att nu har man i alla fall inte levt förgäves! Så hon är lycklig med det, och nu har hon både barn och barnbarn och allt det där.

I: Men du fortsatte att hålla kontakten med Martinus hela tiden?

R: Jag åkte dit på påsken och jag var där på somrarna och på jularna. Sen fortsatte vi som du vet med arbetet i Göteborg. Det var full fart på det. Vi hade mycket mera undervisning i Göteborg än vad de hade i Köpenhamn vid den tiden.

Rolfs egen undervisningsverksamhet

I: Jag kommer ihåg när vi började i Göteborg med studiecirklar och du hade skrivit frågor och svar till texten i Livets Bog. Sedan ville du också introducera studiegrupper i Livets Bog i Klint.

R: Ja, inte bara Livets Bog men också alla småböcker. För mig var det självklart, och det var ju så som vi hade arbetat.

I: Martinus visste också om det.

R: Ja, det visste han, och han tyckte det var föredömligt! Det är precis så det skall vara. Eftersom jag inte kunde annat än det som står i hans böcker, så kunde jag ju inte göra annat. Vi gjorde det för att införa undervisning i Martinus litteratur. Därför att när någon höll ett föredrag brukade folk sitta och prata efter föredraget. Men de pratade ju i "øst og vest" och inte om det som stod i böckerna! Jag kommer ihåg en dag när jag kom hem till Villa Rosenberg och det var dags att äta på terrassen hos Birthe Gerner Larsson. Jag berättade för Martinus att det hade varit frågestund, och så sa jag: "Jag tycker det är underligt att man frågar om allt det du *inte* har skrivit om, men det du *har* skrivit om, det har de inte frågor på"! "Ja", svarade Martinus, "det er jo en *afsporing*"!

Alltså min egen väg hade varit *studier*. Så det var det enda självklara, och när man har läst i böckerna och andra *inte* har läst, så ser man att de inte har fokus. Då blir det Sai Baba, och så blir det den och den, och så har man varit i Indien och så "trollar" man hit och dit!

I: Jag kommer ihåg att året efter att du hade introducerat studiegrupperna i Klint, kombinerade man både föredrag och studiecirkel i programmet. Men du var fortfarande inte med i "Undervisningsudvalget" till en början, och detta trots att det var du som arrangerade hela programmet. Du inviterade alla som kunde hålla föredrag enligt en lång lista där du skrivit ner de påtänkta föredragshållarnas namn. Du inviterade även Per Bruus-Jensen.

R: Jag fick i uppdrag av Martinus år 1980 att hålla föredrag efter att Mogens Møller hade gått bort. Jag var den ende avlönade undervisaren, även om det inte var någon "fet" lön. Om inte *jag* skulle ha arbetat med undervisningen, vem skulle *då* ha gjort det, kan man ju fråga sig? Då var det någon som sa: "Jamen om *Rolf* skall gå med i undervisningsgruppen, så går *jag* ur"! Men efter Martinus död var det någon som påpekade att "Rolf är ju en hel undervisningsgrupp i sig själv"!

I: Kan det ha berott på någon sorts antipati eller avundsjuka?

R: Ja, det gjorde det säkert, men det vet jag inte, och jag har aldrig brytt mig så mycket om det. Jag gjorde bara det som samvetet bjuder. Jag hade fullt upp och jobb med program att göra!

Rådets och "Sakens" utveckling

I: Nästa ämne som jag skulle vilja prata om är Rådets historia och hur Martinus "Sak" har utvecklats. Men jag vill inte dränera dig på din kraft!

R: Nej, det är ingen fara! Det här är en del av mitt upplevelsesmaterial. Det är inte betungande för mig att prata om det, för det är mina livserfarenheter!

I: Fanns det ett "råd" när du först kom till Martinus?

R: Man hade det man kallade "Bestyrelsen" och som sedan blev till "Rådet". Martinus ville inte kalla det "Bestyrelse". Det var Henning Laug, Tage Edeling, Ib Schleicher, Aage Hvolby

och så var det Torben Gjedde som var god vän till Ib. Sen försvann Torben Gjedde och Grete Brinkhardt kom in. År 1979 kom Willem Johannes Kuijper (Willy) och jag in.

I: Hur motiverade Martinus att ni två skulle in?

R: Jag kommer så väl ihåg vad Martinus sa till mig, och Willy var också med: "Nu må I sørge for at det *nye* kommer i gang eller kommer in"! Alltså "den nye struktur"!

I: Jag har hört Tage Buch berätta att Martinus ibland tyckte att det var besvärligt på rådsmötena.

R: Som jag tolkar saken fick Martinus en impuls och blev medveten om att det gick mot slutet. Det var vissa saker som det måste vara ordning på, och allt skulle in i en ny bana som han ju sa direkt till oss. Det motiverade honom till att vilja träffas oftare. Jag blev lite överraskad när jag såg alla datumen, för jag trodde att de bara hade träffats var fjortonde dag eller med en månads mellanrum. Jag vet inte hur ofta de hade träffats tidigare, men nu skulle det "speedas upp" och intensifieras! Det var Martinus som satte igång detta, inte de andra. Det var ju därför att han ville ha in allt i en ny *kosmisk* bana! Lyckligtvis finns det hela bevarat i form av de nedskrivna "Rådsreferaten". Jag har tolkat det på det sättet att eftersom det var just de medarbetarna som han hade, så var han tvungen att berätta för dem hur han tänkte och hur han såg på saker och ting.

I: Du kom in 1979, men "Rådsreferaten" började tecknas ned redan från år 1974. Jag har förstått att du fick tillgång även till dem.

R: Jag satt ju på parkett. Jag hörde Martinus både före rådsmötena och efter rådsmötena!

I: Han berättade allt som hade hänt?

R: Ja, han var väldigt öppen. Så jag fick mina idéer direkt från honom. Det är inte mina idéer med andra ord!

I: Det finns en anekdot om att någon hade frågat Martinus om varför han hade valt just de här människorna, och då skall han ha svarat att "Det är inte *jag* som har valt dem, utan det är *Førsyner!*"

R: Jag har inte tänkt så mycket på det. Jag fick frågan, och om man kan vara till någon nytta, så ställer man ju upp. Det var min enkla utgångspunkt.

Från allra första början var det bara tandemparet Erik Gerner Larsson och Martinus. Gerner var ju både praktisk och en duktig föredragshållare. Per Bruus-Jensen hade mera en uppfattning om att nu skulle det *vetenskapliga* renodlas! Och det var han duktig på. När det gäller Gerner var han en väldig kraft i etablerandet av "feriekolonin" i Klint. Men Martinus fick höra att Gerner och hans "polare" hade haft *möten* angående "feriekolonins" verksamhet utan att *han* var med! Då reagerade Martinus och "satte ner foten": "Har ni haft möten där? Men *jag* har ju inte varit med. Nej, så får det inte gå till"! Då blev Gerner sur, och det blev en konflikt kan man säga.

Jag tror att det var då som Tage Edeling kom in i bilden. Han var ju en stor vän till Gerner och fungerade som en budbärare mellan de två världarna enligt vad jag har förstått. Sen kom Ib

Schleicher och de andra in. Så bad Martinus Grete Brinkhardt att komma in i Rådet för att hålla koll på ekonomin. Han hade stort förtroende för henne. De andra "kloka gubbarna" hade nämligen utan Martinus vetskap bestämt att det skulle betalas ut tiotusen kronor i månaden till en föredragshållare för att han skulle hålla föredrag på Institutet. Man måste tänka på att man var fattig och att det då rörde sig om tal och belopp som inte alls passade in i sammanhanget. Martinus fick ju många gånger gå till Sam Zinglersen för att låna pengar.

I: Hur skall man förstå det här uttalandet att de var valda av *Försynen*? För en del uppfattar detta som att rådsmedlemmarna inte kan göra *fel*!

R: Det säger sig självt, för jag menar att också Hitler var vald av *Försynen*! Alla är ju där vi skall vara. Om man gör det man skall enligt Martinus vägledning, är det ju fantastiskt bra. Det betyder att göra det *Martinus* skulle ha gjort om han inte lämnat den fysiska världen: Hålla böckerna i ordning och inte ändra i dem, och sköta verksamheten i Klint så att man bara studerar och utbildar sig i Martinus skrifter. Det är egentligen väldigt enkelt. Om man nu skall göra en skola enligt den modell som Martinus talade om, då finns ju hela skolmaterialet redan färdigt!

Sedan kom den stora frågan om byggplanerna upp på bordet. Ib Schleicher hade gjort upp byggplaner, men i sista sekund blev oljekompaniets kursgård, "BP-huset", till salu. Och den låg ju kloss intill Villa Rosenberg. Det var en jätteareal, en strandareal på båda sidor om vägen. Jag var ju med i Rådet, och då sa jag: "Om nu vår Herre hade velat, för han får väl vara med, eller hur, eftersom han är utvald av *Försynen*, om nu han hade velat, så kunde han ha sett till att den här möjligheten aldrig hade *uppstått*. Men nu har den alltså uppstått! Då kan jag inte tolka det på annat sätt än att det är en signal om att vi skall tänka efter". Det var ju svårt att argumentera emot att man skall tänka efter.

Men på en "mindedag" (firandet av Martinus födelsedag, *min kommentar*) stod en av rådsmedlemmarna där framme och sa: "Jo, vi skall väga plus och minus, men vi skall inte skreva så 'bukserne sprækker' ". Det var bara det att de gjorde ingen undersökning, för de hade bestämt sig på *förhand*. Det kunde de ju ha sagt till mig. Om Martinus hade sagt att "Vi skall bygga nytt till varje pris, det spelar ingen roll", så hade man kunnat göra det, hur tokigt det än hade varit!

Vi hade gjort riktiga analyser. Den ena analysen gick ut på vad man skulle få när hela byggprojektet var färdigt och genomfört. Vad skulle det kosta och hur många människor skulle man kunna härbärgera och undervisa? Det var den ena lösningen. Och den andra analysen var vad som skulle hända om man köpte BP-anläggningen och fick all den areal med allt som hör till. Vid den tidpunkten var det välskött. En före detta sjöman var heltidsanställd, och han hade ordnat det praktiskt, så att det skulle bli så underhållsfritt som möjligt. Det var en kulturminnesmärkt byggnad, där man kunde få plats med 46 personer. Så räknade vi på utfallet av vad den ena eller den andra lösningen skulle kunna erbjuda med tanke på prisskillnaden. Då kom vi fram till att det var en prisskillnad på så där över tjugo miljoner danska kronor mellan de två projekten (enligt kostnads kalkyl för den *totala* byggplanen som inkluderade bygget av *flera* paviljonger, *min kommentar*)! Men med hänsyn till antalet människor man skulle kunna serva var det ingen större skillnad!

Då skulle vi rösta om detta och fatta ett beslut, och det var okej för mig. Men jag var ju den ende som tyckte att man skulle ta det billiga alternativet med alla fördelar med mark och annat som man då skulle få. De andra ville bygga. Då sa jag: "Jag vill förklara varför jag sagt

nej, så får ni förklara varför ni har sagt ja"! Men så fick man inte göra. Man skulle säga att man var *enig*! Jag var enig med dem om att vi skulle bygga, eftersom det var majoritet, men jag ville ju inte upphäva min tankefrihet och gå omkring och ljuga om vad jag tyckte och tänkte. Så jag förklarade hur jag såg på saken, men då förstod ju de andra att om det kom ut att dessa två alternativ hade funnits, så skulle de känna sig rädda över att folk skulle kunna fråga sig hur de egentligen hade *tänkt*.

Nu är detta historia och lagt till handlingarna, och man skall *lära* av historien och inte gräva ner sig. Men sen stod "BP-huset" där och förföll lite grann. En privat människa köpte det och styckade upp "grunderna" ("tomtmarken", *min kommentar*). I backspeglarna kan man förstå att om man hade gjort likadant som Martinus gjorde (=när området i Klint köptes, *min kommentar*), så skulle man i alla fall kunnat behålla *marken*! Jag levde ju i den visionen att det skulle bli ett internationellt center. På sin *egen* mark kan man bygga men inte på andras mark! Men med denna episod märkte jag att *lojalitetsprincipen* kom fram. Man anses inte lojal om man har en självständig mening. Men jag kunde ju inte vara lojal mot annat än det som jag upplevde var *sant*! Jag var dock lojal mot det demokratiska beslutet att majoriteten skulle bestämma!

"Vinterskolan" i Klint

R: När de hade byggt färdigt Paviljong A, sa jag: "Nu har vi en byggnad för över tre miljoner kronor. Då tycker jag att vi skall använda den till *undervisning*"! Så satte jag igång med det. Eftersom byggnaden var finansierad med *gåvomedel*, hade den alltså egentligen inte kostat någonting med andra ord. Därför borde allt vara så lättillgängligt som det bara går.

Nu fanns det en möjlighet att införa huvudverket i undervisningen. Vi hade haft undervisning i sommarprogrammen, men det krävs ju en längre studieperiod för att komma igenom hela Livets Bog! Jag räknade på att det skulle ta *tolv* år att komma igenom Livets Bog om man bara läste på somrarna. Men eftersom de här lokaliteterna ändå stod tomma, varför inte använda dem till det som de är avsedda för: Utbildning i den andliga vetenskapen, i "Tredje Testamentet"?

I: Men de var ändå inte riktigt glada för detta förslag?

R: De kunde ju knappast säga nej. Jag har hört i efterhand att de hade sagt att detta var något som *jag* tvingade igenom, men det är absolut inte sant! Om man nu hade investerat över tre miljoner kronor i något som skulle stå oanvänt i mer än elva månader om året, så fanns det nu ett alternativ för hur det skulle kunna användas. Folk skulle kunna erbjudas möjligheten att utbilda sig i Martinus verk. Då blir det ju *alltför* tokigt att säga: "Nej, det får man inte använda den till"!

Jag tror att det hela startade omkring år 1984 och höll på i cirka tre eller fyra år. Jag kallade det ett experiment, men egentligen var det ju inget experiment. Det var inte mer experiment än det jag själv hade hållit på med: Att sitta och läsa i Martinus böcker. Så det var inget särskilt drastiskt experiment!

Det kom många människor som ville vara med i detta. Men så en vacker dag blev jag uppringd av en rådsmedlem som sa... "Jeg hør at du sidder og 'skalder og valter' med hvem der skal få være med"! — "Gör jag det"?, svarade jag. Jag vet inte varifrån han hade fått den idéen, men det var väl någon som hade sagt det då.

Där fanns så många som ville vara med att det inte räckte med den nya helårsbyggnaden, utan vi fick också använda "hønsehusene" som de så vackert kallas, i september och oktober månader. Vi öppnade allt! Men där var ännu flera som ville vara med än det fanns plats till. Så då står man ju i den situationen att man inte kan ta med alla. Då redogjorde jag för principerna: *nationalitet* = om det var *en* från Norge och fem från Sverige, *könsaspekten* = om det var två "tjejer" och tjugo "grabbar", *åldersaspekten* = om det var en ung människa på tjugo år som brann för detta och man tvingades välja mellan den personen och någon som hade gått på centret i trettio, fyrtio år och var "på väg till nästa inkarnation": Då måste man ju välja ungdomen framför ålderdomen!

Det blev ju snack om att "så får man inte göra! Man skall göra det med *lottdragning*"! Då formulerade jag en skrivelse för att visa hur jag hade gjort. Min tolkning av analyserna är att man måste använda sitt förstånd och utifrån det försöka göra det bästa. Man blir inte ansvarsfri för de beslut man fattar bara för att man gör det genom lottdragning. För om jag går över en trafikerad gata och säger: "Jag tar inte ansvar för om jag blir påkörd, utan jag tar på mig en bindel för ögonen, så att jag inte ser"! Lottdragning är som att ta på sig en bindel för ögonen. Därför sa jag: "Om vi skall ha samma metod i Rådet när vi fattar svåra beslut, för det är ju svårt att behöva säga nej till någon som gärna vill vara med, jamen då kan vi införa lottdragning så snart det kommer andra svåra problem i Rådet också. Då blir vi ansvarsfria"! Om man kan tolka den andliga vetenskapen, måste man ta *ansvar* för de beslut man fattar. Då tycker jag det är bättre att göra det med öppna ögon än med bindel för ögonen!

I: Var inte Inge Sörensen ett undantag? Hon var ju med på "Vinterskolan" trots att hon var gammal!

R: Ja, men hon var min *sekreterare*! Det behövde jag verkligen. Hon höll en järnordning och var väldigt begeistrad för det.

I: En annan sak som jag hört är att *priserna* höjdes successivt.

R: Ja, det kom upp i debatten efteråt. Jag hade sagt att jag kunde ställa upp i tre år som ansvarig för undervisningen, för jag hade lärt mig av Martinus att där skall vara *rotation*! Så efter *tre* år skall det komma en ny. Efter tre år föreslog jag att Harald Berglund skulle ta över, därför att han till skillnad från mig var en *skolman*! Det var ju mycket annat som behövde göras med information och allt sånt där. Men de ville höja priserna, och då undrade jag: "Skall ni höja priserna"? För att driva en helårsskola behövs ett *helårsprogram*. I helårsprogrammet ingick den samlade litteraturen, småböckerna, huvudverket, allt var implementerat i en undervisningsplan. Så då sa jag: "Man kan ju inte ha en helårsskola om alla som utför detta arbete måste göra det på sin *fritid*. Om avgiften skall höjas måste det gå i ett ekonomiskt kretslopp, så att de medel som kommer in kan användas för att frigöra de lärarkrafter som behövs"! Man kan inte begära att ett "foster" skall vara självförsörjande. För det var ju ett foster till en skola.

Men jag märkte hur negativt detta togs emot, och då tänkte jag att det inte fanns de rätta förutsättningarna. När jag nu överlät allt till Harald Berglund, så ville jag inte locka bort honom från sitt jobb och sin fasta lön i denna situation. Jag ville inte ta ansvar för det! Så som en markering lämnade jag både undervisningen och Rådet samtidigt. Jag tror att detta hände år 1986.

Jag var driven av den tanken och känslan att jag ville att andra skulle få samma möjligheter som jag själv hade fått. Och här fanns ju denna möjlighet med tomma lokaler och helårsbyggnad och allt. Men jag kände att jag liksom hade gjort min plikt. När klimatet var så eländigt, var det ingenting som jag trivdes i. Så då tänkte jag: "Nu har jag gjort min plikt, tack så mycket"!

I: Någon gång har du uttryckt dig drastiskt och sagt att du i verkligheten inte hade varit *med* i Rådet.

R: Ja men det stämmer också. Det hade funnits ett råd i förväg, och det är inte konstigt med tanke på att jag var den yngste. De andra hade ju varit med länge. Om någon skulle komma till mina kompisar här i Göteborg, så är det klart att jag har kontakter som denna person inte skulle ha som är ny. Så var det ju där också. Jag sa ofta på rådsmötena att vi inte kände varandra riktigt, för vi hade ju inte träffats och suttit och pratat på samma sätt. De kände varandra sen tidigare. Det fanns också en sorts generationsklyfta naturligtvis. I och för sig var det inget konstigt med det. När jag lämnade Danmark var jag fyrtio år gammal. Jag hade också lämnat min lön, vilket vill alltså säga att jag skulle börja "överleva" igen.

Rolfs impulser om Martinus "sista stora beslut"

R: Sen gick det ett antal år, kanske sju, åtta år. Då var jag faktiskt uppe i Smögen på en midsommardag. Det var jag och Marie, och vi gick omkring och vandrade på bryggan där. Sen gick jag uppför backen, och där fanns ett antikvariat. Då såg jag alla sju banden (av Livets Bog, *min kommentar*) stå med omslagen på! Jag köpte faktiskt alla banden för 250 kronor. När jag såg de här symbolerna på omslagen som ju är så viktiga och essentiella, blev jag påmind om Martinus beslut att detta är det "Tredje Testamentet"!

Den ena symbolen heter "Den färdiga människan som Guds avbild" och den andra "Genom invigningens mörker, (helvetet eller ragnarök)". Martinus sa på sina gamla dagar att: "Detta är den nya världskulturen, det är *kristendomen*, och det gamla är Moses-epoken"! Moses-epoken fanns när Jesus levde och vi har ännu inte kommit ur den! Även om Martinus inte ville "prale" (= "skryta") som man säger, för det tyckte han var tråkigt och obehagligt, så var han *tvungen* att på sina gamla dagar säga som sanningen är! Vid ett tillfälle sa han: "Jeg vil jo ikke gerne prale, men jeg var jo nødt til at sige det *er* 'Det Tredie Testamente'! Jeg kunde jo ikke gerne sige at det er Talsmanden 'Den hellige Ånd' "! (= "Hjälparen den helige Ande", *min kommentar*) Det var ju ett lustigt sätt att formulera det på. Där avslöjade han med några få ord att han var den av Kristus utlovade "Talsmanden" som skulle komma och "forklare alt det som de ikke kunde forstå nu".

Där började den impuls som jag fick i samband med antikvariatet. Då vällde alla de här tankarna in och som sedan gjorde att jag höll mitt tal år 1998 på Martinus Center om "Martinus sista stora beslut". Det var väldigt märkligt, för då var Erik Bech Olesen vaktmästare eller vad man skall kalla det. Han var "bestyrer" och förvaltare där. Då ringde han hem till mig i Göteborg. Det skulle vara en "mindedag" (till minne av Martinus födelse, *min kommentar*), och så frågade Erik: "Kan inte du komma och berätta om hur det var att bo under trappan hos Martinus"? — "Nej", svarade jag, "det kan jag inte och det vill jag inte, men jag vill väldigt gärna tala om Martinus sista stora *beslut*"! — "Ja, det får du göra", sa han då. *Han* ordnade det, men det gillade ju inte de andra. Men så öppnade den dörren sig, och jag höll ett tal som faktiskt finns att se på Youtube. Christer Malmström hade filmat mitt tal.

I det talet sa jag att "huvudentrén" är "Tredje Testamentet", medan "kosmologi" hör till *kamouflageperioden*. Man har debatterat mycket om det. Vi lever ju i materialismens tid med naturvetenskapens dominans, och Martinus skrev på något ställe att folk blir misstänksamma bara det luktar religion! Men så skulle det ändå vara. Martinus valde inte att skriva "Martinus Kosmologi" på sina böcker, utan han valde "Tredje Testamentet", "Hjälparen den helige Ande" och "Den färdiga människan som Guds avbild". Hur skall man då få bort den religiösa aspekten utan att ljuga, kan man fråga sig? Det var "surt som räven sa om rönnbären". Men jag har jobbat med detta sen dess.

I: Sen fick ju du också någon dröm som påverkade dig?

R: Ja, det fick jag. Det var i samma veva som det här med omslaget och titeln och allt det där. Jag drömde att jag på sätt och vis befann mig i en bohuslänsk miljö och stod med ryggen mot en klippa. Då såg jag framsidan och förstod att det är detta som är vägen och att det inte *finns* någon annan väg än den. Efter det började jag med att skriva min egen introduktionsbok till "Tredje Testamentet". Jag jobbade tre dar i veckan, och sen skrev jag på introduktionsboken.

I: Men du hade en dröm om Martinus också?

R: Det hade jag också. Under sjuttioalet gjorde jag otaliga resor mellan Göteborg och Köpenhamn och senare även som rådsmedlem. Det var långa resor som kunde ta fyra, fem timmar. Innan man svänger in på Mariendalsvej, där jag har kommit så många gånger, så ser man statyn med kvinnan och barnet och så ser man häcken. I min dröm kom jag fram mot grinden vid den nedre delen av häcken mot huset, mot Institutet, och då såg jag Martinus ligga på marken! Han kastade upp. "Ligger *du* där"?, sa jag till Martinus i drömmen. Då tog jag honom under armen och en annan person som jag inte riktigt såg kom fram och tog tag på andra sidan, och vi *bar* in honom i foajén. Han låg där och mādde riktigt dåligt och kastade upp. När jag såg hans händer inne i foajén, så var de *förkrympta*!

Det kan tolkas på olika sätt, men för mig betydde drömmen att här på det fysiska planet måste man hjälpa Martinus! Här kan han inte skriva, och han har ingen kropp att arbeta med. *Vi* måste hjälpa honom, *jag* måste hjälpa honom!

Rolfs och vännernas verksamhet i Göteborg på senare tid

R: I Göteborg gjorde vi hemsidan, och där skriver vi att det är "Bibelns fortsättning". Men folk "korsade sig" om man nu kan säga om materialister att de korsar sig när de såg att vi kopplade ihop "Tredje Testamentet" med Bibeln. "Skall vi ha med *detta*: övertron och vidskepelsen och allt det där"?

I: Ni hade en lokal också?

R: Så småningom fick vi en lokal på Eklandagatan bredvid hårsalongen. Det var Göran Almqvist och Jonathan Krite som tyckte att vi skulle ha en lokal. Egentligen var jag emot det, för jag tyckte det hade varit mycket bättre att frigöra arbetskraft än att lägga resurserna på en lokal!

I: Ni hade ju en utställning i skyltfönstret där. Det stod "Tredje Testamentet"!

R: Ja där var jättestort! När vi lämnade lokalen var den i toppskick. Vi hade också med "regnbågen", och det var väldigt fint. Så fanns där böcker också. Marie Wallin hade varit

med, och hon var ju inredningsarkitekt. Hon ville ha symbolerna på väggarna. Men lokalen kostade pengar, och vi ägde ju inte huset. Vi skulle betala hyra och problemet var att jag hade annat jobb, och allt det där med internet och annat skulle skötas om. Det finns gränser för vad man orkar.

Sen kom Jan Langekær och han förstod det där med "Tredje Testamentet". Han hörde mitt tal 1998 och fattade allt med detsamma. Han tyckte det var självklart att om man nu vill introducera Martinus för världen, så skall man använda det som står på böckerna!

I: Gjorde han inte en egen websida i samma veva?

R: Jo, det kom så småningom, och han började med att göra utställningar, som vi också pratat om sen 70-talet. Jan gjorde utställningar med alla symbolerna i Danmark. Då sa jag att Martinus var av den uppfattningen att inga symboler skulle visas utan förklaringar. Så vi kände oss tvungna att göra en *symbolkatalog*. Tanken med denna var att man inte alltid kan ha stora utställningar, men då kan man ha förkortade förklaringar att stödja sig på. Man får en sorts kvalitetssäkring som gör att om andra vill göra utställningar, så behöver de inte "uppfinna hjulet" på nytt varje gång! Så därför gjorde jag också en kortare version. Vi jobbade ju på informationsnivå, så det måste finnas en *röd tråd*! Därför kallade vi broschyren "Den röda tråden", men senare fick jag en idé om att vi skulle kalla den "Ett fönster mot evigheten". Någonstans i mitt minneskartotek kommer jag ihåg att på den tiden då Mogens Møller åkte runt och höll föredrag, hade en journalist skrivit en stor tidningsartikel som han kallade "Fönster mot evigheten". Detta dök upp ur mitt medvetande, och det var ju perfekt! Det är faktiskt *det* som det är! Så vi kallade broschyren med 18 symboler "Ett fönster mot evigheten — Tredje Testamentet".

I: När och var träffade du Thor Gjörvad?

R: Thor är en lustig figur. Han hade först träffat mig på Martinus Center, men sedan fick han höra att jag hade åkt tillbaka till Göteborg. Han sökte efter mig med ljus och lykta men lyckades aldrig få tag i mig. Så en dag var jag på "Valand" och tog en öl. Då kom Thor in och sa: "Jag har sökt dig"! Så vi blev goda vänner. Han hade ett sommarhus i Örn som ligger inte långt ifrån Smögen och Kungshamn. Vi hyrde en båt tillsammans och var ute i skärgården. Jag tyckte det var lite roligt att komma hem till Göteborg igen. Jag hade ju varit så mycket i Danmark.

Jag kom alltså hem till Göteborg 1986, och då skulle jag börja jobba igen. Så det var inte så mycket tid över för nöjen. Sen började jag skriva på min bok år 1994-95. Innan dess fick jag en liten andhämtning, och hade jag inte fått den andhämtningen hade kanske inte impulsen med Tredje Testamentet kommit.

Jag kan se att det var väldigt bra att jag lämnade centret. För de är ju fortfarande kvar i "Martinus Kosmologi". Nu har vi fått etablerat att det *är* "Tredje Testamentet". Då kom Thor och frågade om han fick använda materialet som vi hade gjort. Jag svarade honom: "Ja det får du använda, det är fritt, det är ingen som äger detta"! Sen började han ringa runt till biblioteken. Så nu har vi haft utställningar ända från Haparanda i norr till Ystad i söder!

Till en början satte Thor upp en permanent utställning i sitt eget hem i Ängelsberg. Men sen insåg han att det är ett så litet samhälle, så han kom snabbt till insikten om att det måste ut i

offentligheten. Thor är före detta VD och är expert på hur man bygger upp och etablerar saker. Man skulle också kunna kalla honom marknadsförare eller *kommunikatör*.

Det fanns alltså den underbara kopplingen att Martinus böcker hade funnits på biblioteken i över femtio år. Biblioteken är ju en samhällsinstitution som är till för folklig upplysning i största allmänhet. När Thor kontaktade biblioteken, hänvisade han till att det finns en författare som heter Martinus och att hans böcker fanns tillgängliga i förväg. "Detta skulle vi gärna vilja presentera"! Vi presenterade bara det som redan fanns på deras egna bokhyllor. Så Thor öppnade dörrarna.

Först bodde Thor i Göteborg men sen flyttade han alltså till Ängelsberg. Han har rört på sig. Men nu har han jobbat i tio år med utställningar och farit land och rike runt, och jag har ställt upp så mycket jag har orkat. I detta nu fokuserar Thor återigen på sitt cafégalleri med konst, musikevenemang och på sin permanenta Martinus-utställning.

Om undervisning och information

I: En tes som jag vet att du har gett uttryck för är att man bör skilja mellan undervisning och *information*!

R: Ja! Information vänder sig till dem som inte känner till det. Vid ett första möte kan folk fråga sig: "Vad är detta för någonting"? Den stora risken med dem som är väl insatta är att de tenderar att prata *ihjäl* folk. Thor har påpekat gång på gång att de helt enkelt är "livsfarliga" att använda i informationssammanhang. Nya människor skall få det som de har *behov* av. Vid första träffen öppnas en dörr på glänt och man tittar sig nyfiket omkring. Det är ungefär som när man går in i en butik, och så kommer det fram en försäljare som vill att du skall titta på det ena och sedan på det andra. Så går det ju inte ens till i affärlivet idag. Folk skall få titta och känna själva, och så är det med information också!

Det hände en lustig episod innan jag hade gått över till att fokusera på det här med information. Vi höll ju en föredragsserie på stadsbiblioteket i Göteborg, och då körde vi efter boken. Det finns så många spännande och intressanta ämnen i Livets Bog, och vi gjorde föredrag utifrån dem. Så de var helt och hållet präglade av *litteraturen*. Det kom väldigt många människor och lyssnade. Vi hade ett snitt på över nittio där.

Då åkte jag runt och höll också föredrag på andra ställen, och det sista föredraget jag höll hette "Illusion och verklighet". Där kom en kille, en känd skådespelare, som tänkte lyssna på vad den där Rolf höll på med, och så råkade han komma när jag skulle prata om illusion och verklighet. Efter föredraget sa han att det hade varit väldigt intressant men att han inte hade förstått ett enda *ord*!

Det var då jag började tänka mer på det här med *information*! Att man gör en sådan här föredragsserie och hyr en lokal svarar i verkligheten till att man ställer sig upp på torget och pratar. Vem som helst kan ju komma in! Då började jag inse att man måste börja med information. Det är skillnad mellan undervisning och information, och det är information som är det viktiga så att folk kan komma in i Martinus verk.

I: Jag kommer ihåg en underbar replik som du sa en gång efter ett föredrag. Det var en man som sa: "Jag tror inte man kan veta någonting om någonting"! Då svarade du: "Hur kan du veta det"?

R: Det kommer jag ihåg också. Han blev arg för att jag kom in lite på den religiösa terminologin också, och "det kan man inte veta någonting om", sa han.

Jag är ju glad! Det underbara med det här tycker jag, är att om någon annan hade gjort allt detta med information, så hade de fått Institutet "på nacken". Men eftersom de visste att jag var väl informerad, kunde de inte gärna bråka om det.

I: Inte förrän nu?

R: Nu har de börjat med det, men det beror i sin tur på att det nu är *advokatstyre* på Martinus Institut. Nu skall de besegra "skurkarna i Fyrklövern", och det skall de göra med advokatens hjälp, och då måste advokaten få styra! Då får de följa de premisser som följer med detta.

Jag blev så himla glad över när Ib Schleicher en gång i förbindelse med Martinus begravning sa så här: "Jeg har jo haft en organisationsplan liggende her i over tyve år. Og Martinus har ikke kommenteret den med et eneste ord"! Men det som *jag* då blev så glad för, det var att han sa: "Nu forstår jeg hvorfor. Det er slet ikke den vej vi skal gå"!

Ib hade tänkt igenom saken och insett att Institutets ansvarsområde var *begränsat*: "Det er meget begrænset, det betyder ikke at det ikke er vigtigt. At det er begrænset skal man ikke tolke som at det ikke er vigtigt!" Det gäller att fokusera och man borde göra det som jag hela tiden har gjort med hundra procent fokus på *litteraturen*! Det gjorde vi i Göteborg också. Vi läste och vi hade frågor och svar och allt det där. Jag har inte lärt mig något annat. När jag ser tillbaka i backspegeln kan man nästan säga att jag hade blivit *programmerad* till att inte kunna göra annat än det som Martinus egentligen ville att vi skulle göra.

Martinus copyright och fria initiativ utanför Martinus Institut

I: Med tanke på allt det fantastiska arbete ni har gjort med web-sidan och alla utställningar och så, kanske någon undrar, om man nu skall se på det strikt med hänsyn till copyright-lagar och sånt, varför ni inte hade bett om *lov* att få använda materialet?

R: Ja, det är ju så som de formulerar saken idag, därför att de har en rättsprocess "på nacken" som de själva har startat. Men åtminstone de som var i Rådet den gången är ju medvetna om att Martinus hade sagt att "Det der med retssager, det skal vi ikke rode os ind i"! Det skall vi inte ha att göra med. Deras enkla tolkning är att eftersom det står ett copyright-tecken i böckerna, så har man också rätt att starta rättsaker. För att om tecknet skall få någon betydelse måste man sätta makt bakom orden!

I: Men om man nu går tillbaka till när ni först började göra er hemsida med material och symboler, så valde ni ändå att *inte* först konferera med Rådet. Varför? (enligt uppgift informerades Martinus Institut personligen om allt som lades ut i förväg, *min kommentar*)

R: Jo, därför att *jag* tänkte som så här att det inte borde vara några problem med att informera seriöst om Martinus. Jag blev uppringd av Solveig Langkilde (dåvarande rådsmedlem, *min kommentar*) som frågade: "Har du någonting att göra med det där, med symbolförklaringarna"? — "Ja det är klart", svarade jag. Jag ville ju se till att det blir så riktigt och bra som det överhuvudtaget är möjligt. Men då sa hon: "Jamen, det er jo en sådan stor opgave, og det er os der skal lave det"! — "Det är väl ingen som har hindrat er från att göra det", svarade jag. Men det var först när *vi* hade gjort det som de också kom i tankar om detta.

Sen åkte Søren Jensen och jag ner och pratade med dem. Då sa jag: "Vi kan inte skriva någon hänvisning till Martinus Institut, för ni gillar ju inte det här"! När vi upplyser om "Tredje Testamentet" kan vi ju inte hänvisa folk dit till dem som inte gillar vad vi gör. Då blev de lite konfunderade.

I: Då visste de om att ni skulle lägga ut material? De sa inte uttryckligen nej och inte ja heller?

R: De visste om allt detta, ja! Jag tänkte så här: Även om de upplever att det händer saker utanför deras kontroll, så borde det inte vara något problem att en före detta vän och rådsmedlem gör något, såvida de inte tror att han har mist förståndet och plötsligt börjat motarbeta Martinus! Så det här handlar om "påvens skägg". Det är helt enkelt larvigt!

I: Och sen har ju Jan Langekær också lagt ut material.

R: Samarbetet med Jan Langekær uppstod på så sätt att han sympatiserade med vårt projekt där vi har presenterat verket och talat om att verket *är* "Tredje Testamentet". Vi tyckte det var härligt att han också ville det samma. Sen började han med "Livets skola" och allt det där, men vår prioritering var *information* och att allt skulle komma ut till dem som *inte* kände till det. En skola är ju till för dem som redan känner till det. Jag menar att i den här fasen är informationen den absolut viktigaste delen, så därför har vi prioriterat detta. Nu kan vi se ett positivt resultat tack vare Thor Gjörvads insats. Vi har varit öppna och vi fortsätter att vara öppna, men nu tänkte vi använda de "digitala motorvägarna" i nästa fas. Det är detta som ligger för dörren nu.

I: Men vore det inte bra med fysiska utställningar också? Det ena behöver ju inte utesluta det andra?

R: Jo det är absolut jätteviktigt. Men det är ju på samma sätt som i den där scenen där man både skulle laga maten, stå i kassan och servera: Man klarar inte av alla rollerna samtidigt! Till sist blir man som "Basil Faulty" spelad av John Cleese i filmserien "Faulty Towers": Man blir lättirriterad och fientligt inställd till gästerna!

*Ingemar Fridell
Nyhamnsläge, 16-01-2021*